ԺԴ. ՏԱՐԻ 3607 (Ն. Տ.) 5 ՄԱՐՏ 1896 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1896 20 ՌԱՄԱԶԱՆ 1313 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արծաթ		150
» »	Վեցամսեայ » »		75
» »	Եռամսեայ » »		40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան ֆրանք		56
» »	Վեցամսեայ »		28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մեքենաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՍԱԼՄԱԹՕՄՐՈՒՔԻ ՎԱՐԺՈՑԸ

Թաղային կամ գաւառական խնդիրներ կան որոնք անլուծելի մնալու սահմանուած ըլլալ կը թուին, այնքա՛ն շատ ու երկարատեւ ատենէ կը յարուցուի անոնց շուրջը։ Թաղականներ, հոգաբարձութիւններ, ուսուցիչներ կը փոխուին, վարժարանական ամբողջ շրջան մը կը բոլորի. աշակերտներ՝ քանի մը սորված ըլլալու գոհունակ պատրանքով կը մեկնին ու նորեր կու գան յաջորդել անոնց. և սակայն վէճը, պայքարը կայ ու կը մնայ այնտեղ, երբեմն արծարծուելով, երբեմն մարելով, առանց ընաւ անհետանալու։ Չենք ըսեր թէ բոլորովին դատապարտելի է այս վիճակ, որ մինչեւ մէկ աստիճան եռանդ կը ցուցնէ թաղեցիներու կողմէ, մանաւանդ երբ բարենախանձ մրցում եւ կրթասիրական զգացում շարժառիթ կ'ըլլան անոր. բայց վերջապէս, տաղտկալի դառնալու աստիճան երկարելով, մեծապէս կը վնասեն որ և է թաղի մը կրթական գործին, կամ բուն բառովը՝ դպրոցականներուն, դեռատի պատանիներուն։ Լաւագոյն չէ՞ր ըլլար որ անոնք, նոյն իսկ եթէ նախակրթութիւն մը կը ստանան, միեւնոյն ատեն կարգապահութեան, հանդարտ ու կանոնաւոր աշխատութեան օրինակը առնէին զիրենք վարողներէն։ Դժբաղդաբար, քիչ տեղ կը տրուի այս օրինակը, ինչպէս տեսնուեցաւ վերջերս քանի մը կարեւոր թաղերու մէջ։

* * *

Հնութեան տեսակէտով, այս խնդիրներուն մէջ առաջնութեան պատիւը կամ մրցանակը կրնան խլել Գալաթու եւ Սալմաթօմրուքի վարժարանները։ Երեւակայեցէք որ, այսօր, 1895ին, այդ վարժարաններուն շուրջը կը վերարծարծուի ու կը շարունակուի վէճ մը որ 1880ին սկսած էր, պարբերական դադարներ միայն առնելով այս տասնըհինգ տարուան ժամանակամիջոցին մէջ։ Հերիք չէ՞ այսքանը, և չա՞տ կծու հեգնութիւն մը ըրած պիտի ըլլայ մէկը՝ երկիւղ յայտնելով որ մի՛ գուցէ 1200ին սկիզբն ալ դեռ լսուին անոր հեւքերը, յաջորդ դարուն ժառանգութիւն մնացած։

Իրականութեան դառնանք սակայն։ Սալմաթօմրուքի նախակրթարանը կամ վարժոցը փակ կը մնայ տասն ամիսէ ի վեր. և գիտէք որ Սալմաթօմրուք այն թաղերէն է որուն բնակիչները, մեծ մասով արհեստաւոր, խանութպան, նիւթական համեստ կացութեան տէր հայեր, դիւրութիւն չունին իրենց զաւակները ուրիշ վարժարան ղրկելու։ Նոյն իսկ մինչեւ Գալաթ երթեւեկութիւնը կարգ մը անպատեհութիւններ կ'ընծայէ որոնց վրայ գրուեցաւ։ Ի՞նչ կ'ընեն ուրեմն այդ աղքատ թաղին խեղճ տղաքները. անուս և անզբաղ՝ փողոցները կը թափառին կամ տանը անկիւնը դամուած՝ բեռ կ'ըլլան իրենց ծնողքին։ Կրթական Տեսուչը քանիցս դիտողութիւններ ուղղեց այս մասին և հրամայեց. լրագրութիւնը մատնանիշ ըրաւ զայն. տեղացիները գանգատեցան. ու դպրոցը կը շարունակէ փակ մնալ։

Աչէ-Եփ հիւրընկալած ըլլալով այդ խնդրին վերաբերող յօդուածներ, նամակներ, թեր ու դէմ կարծիքներ, պարտականութիւն կը համարի իրեն հրապարակային վերջին հրաւէր մը ուղղել՝ այդ աղքատիկ դպրոցին վերաբացման ի նպաստ։ Կը լսուի թէ Սալմաթօմրուքցի ազգային մը, պարկեշտ ու գործօն խանութպան, որ կը հետաքրքրուի իր թաղին կրթական խնդրովը, առաջարկ մը ներկայեց մեր փետրուար 9ի թերթին միջոցաւ,—ստանձնել Սալմաթօմրուքի վարժոցին խնամակալութիւնը կամ հոգաբարձութիւնը և վերաբանալ զայն իր անհատական ջանքով եւ իր անձնական ծախքով, առանց մինչեւ իսկ Գալաթի Թաղ. Խորհուրդէն պահանջելու 150—250 ղրուշի ամսական նպաստը։ Առաջարկը այնքան լուրջ է ու պայմանը թաղին այնքան նպաստաւոր, որ կը զարմանանք թէ ինչպէ՛ս արդէն իսկ երկու շաբաթ անցաւ, ու տակաւին չիմացուեցաւ անոր ընդունելութիւնը կամ գոնէ ընդունելութեանը մասին համաձայնութիւն մը։ Աւելորդ է բացատրելը թէ, այս խնդիր բնաւ առնչութիւն չունի Գալաթի ազգ. վարժարանին հետ. Սալմաթօմրուք ենթարկուած ըլլալով Գալաթի Թաղ. Խորհուրդին իրաւասութեան,—յորմէ հետէ Գարակէօմրիւկ անցաւ Արմաշի խնամակալութեան,—իրաւունք ունէր և ունի սպասելու որ իր նախակրթարանը բաց և բարեկարգ պահուի այդ մարմնին ձեռքով. մէկուկէս տարուան սպասումէ ետք, որ ի դերեւ ելաւ, կը գտնուի անհատ մը որ ինք կ'ուզէ լրացունել այդ պէտքը. ի՞նչ պատճառ կայ չի համակերպելու իրեն, ուժ չի տալու իր ինքնաբեր մտածումին, չի դիւրացնելու անոր գործադրութիւնը։ Պէտք չէ որ թաղային վէճերը, կուսակցական նկատումները մինչեւ հոն երթան որ վարժարան մը գոց պահելով հանդերձ՝ անոր բացման դիւրութիւնն իսկ զլացուի, երբ մանաւանդ նիւթական ո՛ր և է զոհողութիւն կամ օժանդակութիւն ալ չի պահանջուիր։ Եթէ Գալաթի Թաղ. Խորհուրդն այսօր վաղը յայտարարէ թէ ինք ձեռնարկած է բանալու Սալմաթօմրուքի վարժոցը, թաղեցիներուն փափագած համեստ պայմաններուն մէջ, բնականաբար գոհունակութեան ու շնորհակալութեան առաջին արտայայտութիւնը պիտի գայ այն անձէն իսկ որ կ'ուզէ իր վրայ առնուլ այդ հոգը. և եթէ ինք և իր համախոհներ համակրանք ու դիւրութիւն չընծայեն, իրաւունք պիտի ունենայինք նոյն դիւրութիւնն իրենց վերադարձնելու։ Դժբաղդաբար այդ Թաղ. Խորհուրդէն որ և է ձայն չի լսուեցաւ փետր. 9էն ի վեր։

* * *

Մեր նպատակը, այս խնդրին մէջ, այս կամ այն կողմին իրաւունք տալ, այս կամ այն կարծիքներուն վրայ ծանրանալ չէ. ջերմապէս կը փափագինք և սրտագողաբար կը պահանջենք որ Սալմաթօմրուքի դպրոցը բացուի. երկու կողմէն որն որ անկարող կը զգայ ինքզինքը այս բանին, պէտք է որ տեղի տայ։ Մինչեւ հիմայ իրականութիւնը ցոյց տուաւ թէ Աչէ-Եփի յօդուածագիրը, որ գրաւ մը իսկ դրած է, աւելի յօժարութիւն ու պատրաստականութիւն ունի. պէտք է իրեն թողուլ որ ազատէ իր թաղին աղքատիկ տղաքները փողոցները թափառելու տխուր հարկէն. ասոր ընդդիմանալը՝ ոչ միայն կրթասիրական գործի մը ընդդիմանալ կը նշանակէ, այլ մանաւանդ մարդասիրական պարտականութեան մը առջեւ թերանալ։ Գալաթու Թաղ. Խորհուրդը գործնական կերպով ցոյց տուած պիտի ըլլայ թէ ինք հեռի է այս տեսակ զգացումներ տածելէ, ինչպէս մենք ալ կը հաւատանք, կամ ինք բանալով այդ վարժոցը և կամ թողլով որ ուրիշը բանայ։

Տ.

ՓՈՔՐԱԹԻՒ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՄԸ

ՊԻՒՏՃԷՆ

Քննութեանց և մրցանակաբաշխութեանց հանդէսներու երկար շարքը մօտենալու վրայ է։ Երկրորդական կրթարաններէն սկսեալ մինչեւ նախնական կրթարաններու մէջ՝ օրերով յաջողութիւններու և անյաջողութիւններու վրայ պիտի խօսուի։ Նախորդ շաբթուն ալ կարդացինք Բերայի Արուեստանոցին բացումը, ուր օշարակ և անուշեղէն եփել պիտի սորվին։

Ճիշդ ժամանակը չէ՞ աղջկանց կրթութեան վրայ խօսելու։ Ձգենք որ նորահաստատ Արուեստանոցին մէջ խոհարարութիւնը Գ.րդ տարւոյն յետաձգուած է և ո՛ գիտէ թէ մինչեւ այն ատեն բաղձացեալ տնտեսութիւնը պիտի կրնա՞յ ունենալ, և եթէ ունենայ իսկ, ամբողջ մայրաքաղաքիս աղջկանց վարժարաններուն օրիորդները պիտի կրնա՞ն օգտուիլ անկից։

Անշուշտ ո՛չ։ Ուրեմն կը հարցնեմ թէ մրցանակաբաշխութեանց հանդէսներուն մէջ չպիտի՞ լսենք որ խոհարարական մրցանակ մը ալ տան, կարկտուքի, տան տնտեսական կառավարութեան մրցանակ մը։ Չեմ կարծեր։ Պիտի ջանան միշտ դաշնակի, երգեցողութեան, ջրանկարի, գծագրութեան, ասեղնագործութեան մրցանակներ տալ, առանց մոռնալու անտարակոյս, պատմութեան, աշխարհագրութեան և ազգային մրցանակները։ Սակայն տան ներքին կառավարութեան կարողութեանց վարձատրութիւններէն զուրկ պիտի մնան միշտ մեր կրթարաններուն օրիորդները։

Բարիզեան օրաթերթ մը կ'ըսէ թէ, իր ծանօթներէն Գ. Տրիէստ այս խնդրոյն առթիւ իր աշակերտուհիներէն մէկուն աշխատութիւնը ցոյց տուեր է, զոր այնքան մեծ հաճոյքով կարդացի որ կ'ուզեմ առաջ դնել։ Աշխատասէր դասուն երիտասարդ տնտեսուհիք երբ կարդան այս տողերը, շատ բան պիտի ուսանին։

Նախ սա. Բարիզի մէջ փոքրաթիւ ընտանիք մը կրնայ օրական 5 ֆրանքով բաւականանալ։

Շատ չէ օրական 5 ֆրանքը. ո՛չ անհնարին։ Նոյն գումարը նաեւ շատ չէ Պոլսոյ համար։ Խնայողութեան և հաւասարակշռութեան որպիսի՛ հրաշք մը գործել պէտք է՝ պարտուց և հաշուական անկարգութեան մէջ չխորասուզուելու համար։

«Ահա թէ ինչպէ՛ս կը խօսի, կ'ըսէ Գ. Տրիէստ, մեր երիտասարդ աշակերտուհին։» Այս վերջինը Սէն-Տընիի կրթարանին յառաջադէմ ուսանողուհիներէն մին է։ Ընտանեկան նամակ մը կը գրէ իր բարեկամուհիներէն մէկուն և թուանշաններով կը հաստատէ պիւտճէն փոքրաթիւ ընտանիքի մը ուր կարգ ու սարք կը տիրէ։

«Սիրելի բարեկամուհիս,

«Բարեբաղդ կը համարիմ զիս որ նամակիդ կը պատասխանեմ, որուն մէջ քու վիճակիդ վրայ տեղեկութիւններ կու տայիր։

«Կը զարմանամ, սիրելիս, որ սեղանին շուրջը 3 հոգի էք և օրական 5 ֆրանքնոց մը չբաւեր ձեզի։ Որը 5 ֆրանք, ափսո՛ս, շատ բան մը չէ։ Սակայն ո՞րքան գործաւորներ ատկէ աւելի քիչ կը շահին և սեղանին շուրջը երեք աւելի են։

«Այն կինը որ Ամերիկայի հօրեղբայր մը չունի որ իրեն եկամուտներ կամ ժառանգութիւն մը ձգած ըլլայ, պէտք է իրեն ծախքերը կարգադրել գիտնայ։ Պէտք չկայ նպարեղէնները շատ աժան գնել, այսինքն Բ.րդ աստիճան։ Անհրաժեշտ է լաւ տեսակէն և շատկէկ գնել, որովհետեւ սակաւաթիւ գնումը միշտ վնասաբեր է։ Այս լաւատեսակ ուտեստները միշտ աւելի սնուցիչ հիւթեր կը պարունակեն քան թէ անոնք որ Բ.րդ աստիճանի կը վերաբերին։

«Ամառուան եղանակին մէջ, պէտք չէ բանջարեղէններ ամբարել որք կրնան փտիլ, զի ուզած ատենիս կրնանք գտնել։ Ընդհակառակը, ձմրան մերձաւորութեան, պէտք է պաշարներս նախապէս հոգանք, և ասիկա երկու նպատակով. 1. Նախ փոյթ չպիտի ընես գիներու բարձրացումն, որ տեղի կ'ունենայ եթէ եղեամ իյնէ և 2. ցօղէն վնասուած կանանչեղէններ չպիտի գնենք որք երբեմն չուտուելու վիճակի մէջ կը գտնուին։

«Ուրիշ կէտ մ'ալ որուն վրայ քու ուշադրութիւնդ կը հրաւիրեմ։ Պէտք չէ մոռնալ թէ, ամեն անգամ որ բան մը գնես, ուշադիր ըլլաս կշռելուն։ Ուրեմն կշիռ մը ունենալ պէտք է տան մէջ։

«Հիմայ քեզի պիտի ըսեմ թէ ինչպէ՞ս տան տիկին մը որ օրական 4.50 կամ 5 ֆրանք և սեղանին շուրջը 4 հոգի ունի, կրնայ տուն մը կառավարել։

«Նախ կը սկսիմ 5 ֆրանքէն. ամեն շաբաթ—շաբաթը 31.50 ֆրանք և ամիսն ալ 135 ֆրանք ունենալով—մէկզի դնել իբր տան վարձք և 3 ֆրանք ալ խնայողական արկղիս մէջ դնել իբր կանխազգուշութիւն։

«Այս մնացեալ երկու գումարներէն 40 սանդիմ վար կը դնեմ շաբաթը՝ ո և է դիւրագնի թերթ մը առնելու համար, ուրեմն ինծի կը մնայ շաբաթը 23.50 ֆրանք և կամ օրական 3 ֆրանք 35 սանդիմ։

«Բնական է որ մեծ ճաշարաններու համադամներուն հետ գործ չունիմ. սակայն խիստ համեղ և սննդարար կերակուրներ պիտի ունենամ, ահա թէ ինչպէս.

Բշ. — Օրական մէկ ու կէս քիլօ հաց, կանանչեղէն զոր մեծ քանակութեամբ պիտի գնեմ, գինի, և կամ գարեջուր։ Լաւ խնամով պատրաստուած Բօտ-օ-ֆէօ (խաշլամա)ով մը երկու կերակուր կրնայ պատրաստուիլ և նախորդ առտուան ալ նախաճաշին համար մսի ջուր պահուիլ։ Ես օրական ծախքերուս համար պիտի կրնամ ուրեմն առանձին ունենալ.

Միս, շուրջ	Ֆր. 2.—
Հաց	» —50
Բանջարեղէն, նպարեղէն, եւն.	» —60
Խմելիք, (գինի կամ գարեջուր)	» —60
	» 3.70

«Գշ. — Առջի օրուան պիւտճէս թեթեւօրէն անցուցած ըլլալով, այսօր տաքօ (պաստը) մը պիտի ընեմ։ Երեկուան ասոր հետ միասին թեթեւ ապուր մը, և քիչ մ'ալ պտուղ ու պանիր, որով օրականս շատ սուղի չպիտի նստի, ինչպէս.

Պաստը շուրջ	Ֆր. 1.25
Հաց	» —50
Խմելիք	» —60
Պտուղ կամ պանիր և նպար	» —65
	3.00

Դշ. — Թեթեւ նախաճաշ ապուրով մը. որքան կարելի է կաթով սուրճը վերցընել։ Ապուրը աւելի սնուցիչ է և պնակ մը ապուրը մեր ստամոքսը ամենէն աւելի լաւ կրնայ խնամել։ Այսօր կաղամբ ապուր մը կ'եփեմ, որուն կը խառնեմ մէկ քանի տեսակ բանջարեղէններ, կտոր մը թարմ խոզի միս և կամ խոզի եւղ և քիչ մ'ալ մինչեւ իսկ խոզի երշիկ։ Ասով երկու լաւ ճաշ կը պատրաստուի։ Քիչ մը պտուղ և քիչ մ'ալ պանիր, ահա միշտ իմ պիւտճէիս շրջանակին մէջ եմ.

Միս, շուրջ	Ֆր. 1.80
Խմելիք	» —60
Հաց	» —50
Բանջար, պտուղ, նպար,	» —60
	» 3.50

Եշ.—Դառնանք կրկին մեր խաշլամային և ճիշդ Բշ. օրուան պէս ընենք։ Եւ որովհետեւ ծախքերս պիւտճէէս աւելի կ'ըլլան, կրնամ քիչ մը միսը նուազեցնել և Բօտ-օ-ֆէօն ունենալ իր ամբողջ կանանչեղէններով ու յաւելուածներով որք ինծի 2 Ֆր. 25 սուղի պիտի նստին, ինչպէս.

Բօտ-օ-ֆէօն իր կանանչեղէններով	Ֆր. 2.25
Հաց	» —25
Խմելիք	» —60
Պտուղ	» —30
	» 3.40

Ուրբ. — Այս օրը ընդհանրապէս վերապահուած է ձուկի։ Բանջարաթան (soupe julienne) մը շինել, պնակ մը ձուկ և քիչ մ'ալ պտուղ։ Ուրեմն օրականս սուղի չը պիտի նստի ինծի։ Այդ բանջարաթանով, եթէ ուզես, կրնաս պնակ մը բանջարեղէն ունենալ.

Ձուկ, շուրջ	Ֆր. 1.40
Հաց	» —50
Խմելիք	» —60
Բանջար, պտուղ և նպար	» —60
	» 3.10

Շաբ. — Ոչխարի տաքօ (պաստը) մը, հորթի ճերմակ պորանի (blanquette) (*) մը. իրիկուան ալ ապուր մը և պտուղ կամ պանիր.

Միս, շուրջ	Ֆր. 1.50
Հաց	» —50
Խմելիք	» —60
Նպար, բանջար, եայլն	» —60
	» 3.20

Կիրակի.—Կարելի է մսի կտորով մը, սոխէ ապուր մը կամ ուրիշ տեսակ ուտելիք մը շինել, բանջարեղէն և պտուղ, այնպէս որ 3.35 Ֆր. օրական պիւտճէէս անդին չանցնիմ, որով շաբաթական 23.50 ֆրանք ծախս ըրած կ'ըլլամ։

«Իբր ընդհանուր դիտողութիւն. Չեմ կրնար այս ծախքերը ճշդել. կարելի է որ փոփոխուին։ Այս ինչ կամ ինչ պատճառի համար աւելի պիտի ծախսուի այն ինչ օրը, առ պարզապէս ժամանակացոյց մ'է։

«Կը կրկնեմ, միտքդ մի՛ հեռացներ թէ պէտք է, որքան կարելի է, մեծ քանակով գնել. կանանչեղէններու և ըմպելիներու մասին ըսել կ'ուզեմ։ Տակաւին ածուխի և լուսաւորութեան ծախքերը կան ձմեռուան եղանակին վճարելի։ Եթէ օրական ծախքս չբաւէ, քիչ մը խնայողական արկղէս պիտի դիմեմ, բայց որքան կարելի է զգուշութեամբ։»

Չպիտի համարձակէի ըսել թէ խոհանոցի այս փոքրիկ պարտականութիւնը կատարելապէս ճիշդ է։ Ասոնք ասանկ խնդիրներ են զորս այն սեռը միայն կրնայ գնահատել որ տան ներքին խնդիրներով կը զբաղի։ Այսու հանդերձ վերոյիշեալ ցուցակը ճշմարտութեան մեծ երեւոյթ մը ունի։ Ֆրանսայի Հանրային Կրթութեան պաշտօնատան մէջ ուսումնասիրուող խնդիրներէն մէկն է այս, զոր կը հաղորդեմ խոհանոցով զբաղող մանկամարդ տիկիններուն։

Լ. Թ.

(*).—Blanquette, ճերմակ գինիով և տանձի ու հորթի մսէն շինուած։

ԴՊՐՈՑԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՋԵՌՈՒՑՈՒՄ ԵՒ ՕԴԱՓՈԽՈՒՄ

Դ.

Դպրոցի սրահները պատուհաններու և դռներու միջոցաւ պէտք եղածին պէս օդափոխելը խիստ դժուար գործ մ'է. և հոս՝ միայն անցողակի կրնանք քանի մը թելադրութիւններ ընել քիչցնելու համար անոնցմէ առաջ եկած չարիքները։

1. Իբրեւ կանոն զով օդին պէտք չէ իջեցնել կամ վերցնել սենեակին հովի կողմի պատուհանները, մանաւանդ երբ հով կայ, հոգ չէ թէ որքան թեթեւ։ Հիւսիսային պատուհանները բացուելու չեն երբ հիւսիսային հով կայ, ոչ ալ արեւելեան պատուհանները՝ երբ արեւելեան հով կը փչէ և այլն։

2. Սովորաբար աւելի աղէկ է պատուհաններուն վերի կողմը բանալ քան թէ վարի կողմը. և աւելի աղէկ է պատուհանները մէյ մէկ քիչ իջեցնել քան թէ մէկ հատ մը շատ բանալ, ի բաց առեալ երբ պատուհանը ջերմոցին քովն է, կամ ուսանողներէն բաւական հեռու։

3. Պատուհանները վերէն բացուած միջոյին ներսի կողմէն դէպ ի ձեղունը ծռած բարակ տախտակ մը դրուելու է, որպէս զի ներս խուժող պաղ օդը ուղղակի աշակերտներուն գլխուն վրայէն չանցնի, այլ նախ ձեղունին զարնուելով՝ հաւասարապէս տարածուի սենեակին ամեն կողմը։

4. Վերոյիշեալ կերպերը կրնան անբաւական ըլլալ խառնուած դպրոցասրահի մը համար. ուստի, իբրեւ վերջին միջոց, կը թելադրուի որ պէտք եղած օդափոխումը ձեռք բերուի պատուհանները բանալով, և միեւնոյն ատեն աշակերտներուն տալով ազդու մարմնական մարզանք։ Ամեն ժամու վերջ այսպէս հինգ վայրկեան դադար տրուելով դիւրաւ կարելի է փոխել օդը, և նոյն ատեն աշակերտներուն տրուած կ'ըլլայ պէտք եղած մարմնական հանգստութիւնը։

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

—)(5)(—

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՓՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

—Ողորմա՛ծ Աստուած... և ես որ ընաւ միտքէս չէի անցըներ։ Տես, փոքրիկ Ճէքս, որչափ ցնորեր եմ... Շու՛տ, շու՛տ։

Ծաղիկներ պէտք էին իրեն, փունջ մը, մոռցուած քանի մը մանր մունր բաներ։ Եւ տղան, որուն կեանքն անցած էր միշտ փուճ ու մունճ բաներով, որ գրեթէ անոր չափ կը զգար այդ պերճութեանց նուրբ հմայքը, անոր կը հետեւէր ցատկռտելով, ոգեւորուած այդ հանդէսին գաղափարէն զոր չը պիտի տեսնար։ Իր ուրախութիւններէն մէկն էր իր մօր արդուզարդը, իր մօր գեղեցկութիւնը, այն հիացական ուշադրութիւնը զոր անիկա կը գրաւէր ճամբուն վրայ։

—Սքանչելի՛... սքանչելի՛... ասիկա իմ տունս ղրկեցէք. Հօսման պուլվարը։

Տիկին տը Պարանսի կը նստէր իր կառքը. դուրս կ'ելլէր, այդ գնումներուն վրայ զբօսնելով կը խօսէր Ճէքի հետ։ Յետոյ ծանր երեւոյթ մը կ'առնէր.

—Մանաւանդ միտքէդ չելլայ քեզի ապսպրածս։ Ազնիւ բարեկամին ըսելու չէ որ ես այս պարահանդէսին կ'երթամ... գաղտնիք մ'է... կրօ՛ղ, արդէն հինգն է... Քոնսթան պիտի յանդիմանէ զիս։

Չէր սխալեր։

Իր ամենազօր սենեկապանուհին, քառասունոց խոշոր և զօրեղ կին մը, առնացի ու տգեղ, դիմացը ելաւ շտապով՝ անոր ներս մտնելը լսելուն պէս։

—Հագուստը պատրաստ էր... այսքան ուշ գալը նշանակութիւն չունի... տիկինը պատրաստ չպիտի ըլլայ... այնքան քիչ ատենուան մէջ անհնար է զինքը հագուեցընել։

—Մի՛ յանդիմաներ զիս, բարի Քոնսթան... Եթէ գիտնայիր գլխուս եկածը... ահա, տես։

Եւ տղան ցուցուց անոր։ Սենեկապանուհին զայրացած երեւցաւ.

—Ի՞նչ, պարոն Ճէք... Նորէ՞ն եկաք։ Շատ գէշ բան է, պարոն, ձեր տուած խօսքէն յետոյ։ Ուրեմն հարկ է ոստիկաններո՞վ տանիլ քեզ այդ դպրոցը... Մայրիկնիդ շատ բարեխիղճ է։

—Բայց ոչ, ինքը չէ։ Այնտեղի կրօնաւորներն են որ չուզեցին... կը հասկնա՞ս. ինծի այդ նախատինքն ըրին... ինծի...

Ասոր վրայ նորէն աչքերը լեցուեցան, և նորէն սկսաւ հարցունել Աստուծոյ թէ ի՞նչ ըրած էր այդքան դժբախտ ըլլալու համար։ Ասոր վրայ աւելցուցէք Մէհրինկները, Սպանիոյ գինին, սենեկին տաքութիւնը։

Նուաղեցաւ։ Հարկ եղաւ իր անկողինը փոխադրել, եթերի սրուակներ բանալ խելքը գլուխը բերելու համար։ Օրիորդ Քոնսթան կը կատարէր բոլոր այս խնամքները իբրեւ կին որ գիտակ է այս տեսակ տագնապներու։ Կ'երթեւեկէր սենեկին մէջ, գզրոցները կը գոցէր այն գեղեցիկ պաղարիւնութեամբ զոր փորձառութիւնը կու տայ և իր երեւոյթով ըսել կ'ուզէր. «Պիտի անցնի»։

Գործելով հանդերձ՝ ինքնիրեն կը խօսէր։

—Ի՛նչ խելք այս տղան կրօնաւորներուն վարժարանը տանիլ... իբր թէ իր այս դիրքին մէջ իրեն յարմար գիշերօթիկ մը ըլլար։ Եթէ ինծի քիչ մը խորհուրդ հարցունէին, անշուշտ չպիտի պատահէր ասիկա... Ես ամենեւին չպիտի շփոթէի գիշերօթիկ մը գտնելու համար անոր, և աղէկ գիշերօթիկ մը։

Ճէք իր մայրն այդ վիճակին մէջ տեսնելուն ահաբեկ, անկողնին մօտեցած էր և անոր կը նայէր անձկաւ, սրտին խորէն ներում խնդրելով այն վշտին համար որուն պատճառը ինքն էր։

—Հեռացէք ատկէ, պարոն Ճէք... Մայրիկնիդ աղէկցաւ... հագուեցնեմ պիտի։

—Ի՛նչ, Քոնսթան, կ'ուզես որ այդ պարահանդէսին երթա՞մ... ընաւ սիրտ չունիմ զուարճանալու...

—Բէ՛հ, ես կը ճանչնամ ձեզ... հինգ վայրկեանէն բան մը չի մնար... նայեցէք Ֆօյիի սա սիրուն զգեստին, և վարդագոյն մետաքսէ սա գուլպաներուն, և ձեր բոժոժաւոր փոքր գդակին...

Կինը առած էր հանդերձեղէնը, կը բանար զայն, կը հնչեցնէր և կը շողացնէր բոլոր այդ բոժոժները որոնց Իտա չկրցաւ դիմանալ։

Մինչ իր մայրը կը հագուեցնէին, Ճէք առանձնոց գնաց մեն մինակ՝ առանց լոյսի։

Մութը կը լեցունէր այդ գողտրիկ, վարդագոյն լեցուն խուցը, ուր պուլվարին մօտակայ լապտերը տարտամ լոյս մը կը ձգէր։ Ճակատը ապակիին կրթնեցուցած, տխրօրէն մտածեց այդ յուզումնալից օրուան վրայ. և քիչ քիչ, առանց պատճառն հասկնալու, զգաց որ այն «խեղճ տղան» կ'ըլլայ որուն վրայ կը խօսէր կրօնաւորը այնքան կարեկցութեամբ։

Այնքան զարմանալի է լսել որ կը մեղքընան քեզ. մինչ ինքզինքդ երջանիկ կը կարծես։ Ուրեմն այնպիսի ծածուկ դժբախտութիւններ կան որ անոնց պատճառ կամ զոհ եղողները չեն իսկ գուշակեր զանոնք։

Դուռը բացուեցաւ։ Մայրը պատրաստ էր։

—Ներս մտէք, պարոն Ճէք... ու եկէք տեսէք թէ գեղեցի՞կ է։

Օ՛հ, ի՛նչ սիրուն Ֆօլի, վարդ և արծաթ, համակ անուշ։ Ի՛նչ սիրուն շշնկող վահանակներու ամենափոքր շարժումէն։

Տղան կը նայէր, կը զմայլէր, և մայրը, անզգուշապատ, թեթեւ, գոլորշանման, բոժոժաւոր մակարը ձեռքը, կը ժպտէր Ճէքին, իր երեսին ալ կը խնդար հայելիին մէջ, առանց միտքէն անցունելու թէ ինչ ըրած էր բարի Աստուծոյն՝ այդքան դժբախտ ըլլալու համար։ Յետոյ Քոնսթան ուսերուն վրայ նետեց վերնոց մը և անոր ընկերացաւ մինչեւ կառք, մինչ Ճէք, բազրիքին կրթնած, կը նայէր սանդուխին գորգին վրայէն իջնելը, աշխոյժ և շարժուն իբր թէ պարը արդէն յուզէր զանոնք, այդ երկու փոքր վարդագոյն արծաթաթել կօշիկներուն, որոնք հեռու կը տանէին իր մայրը, իրմէ շատ հեռու, պարահանդէսներու ուր տղաք չեն տարուիր։ Բոժոժներու վերջին հնչիւնին, սենեակ դարձաւ, բոլորովին անզբաղ, և կեանքին մէջ առաջին անգամ ըլլալով՝ մտահոգ այդ լքումէն որուն կ'ենթարկուէր գրեթէ ամեն գիշեր։

Երբ տիկին տը Պարանսի դուրսը ընթրեր, Ճէք օրիորդ Քոնսթանի ձեռքը կը յանձնուէր։

—Հետդ պիտի ընթրէ, կ'ըսէր մայրը։

Երկու սպաս կը դնէին ճաշարանին մէջ, զոր տղան շատ մեծ կը գտնէր այդ օրերը. բայց ընդհանրապէս Քոնսթան որ տղուն հետ այդ առանձնութենէն չէր զուարճանար, իրենց երկու սպասները խոհանոց կ'իջեցնէր, և ներքնայարկը կը ճաշէին միւս ծառաներուն հետ։

Ճշմարիտ կերուխում մը։

Խոհանոցը երեւան կու գար հոն՝ արտակից սեղանին ամբողջ առատութեանը և կոչնականներուն անկարգ զուարթութեանը մէջ։ Բնականաբար, սենեկապանուհին կը նախագահէր և չէր նեղուեր ներկաները զուարճացնելու իր տիրուհիին արկածներովը, սրբեալ բառերով սակայն, և փոքրիկը չխրտչեցնելու եղանակով։

Այն գիշերը ներքնայարկին մէջ մեծ վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ Վօժիրարի մէջ տրուած մերժման առթիւ։ Օկիւսթէն, կառապանը, յայտարարեց թէ աւելի աղէկ եղած էր, թէ այդ մարդիկը «ճիզուիտ մը, կեղծաւոր մը» պիտի ընէին տղան։

Օրիորդ Քոնսթան բողոքեց այս բառին դէմ։ Իրաւ, «կրօնքը չէր պաշտեր» բայց չէր ուզեր որ գէշ խօսին անոր վրայ։ Այն ատեն վիճաբանութիւնը փոխուեցաւ ի մեծ զայրոյթ Ճէքի, որ իր փոքր ականջները սրած մտիկ կ'ընէր, յուսալով միշտ իմանալ թէ ինչու այն կրօնաւորը որ այնքան բարի կ'երեւնար, չէր ուզած զինքը։

Առ այժմ խնդիրը ո՛չ Ճէքին վրայ էր ոչ մօրը, այլ իւրաքանչիւրին կրօնային համոզումներուն վրայ։ Օկիւսթէն կառապանը, խմելէն յետոյ, բաւական զարմանալի համոզումներ կ'ունենար... Իր բարի Աստուածը արեւն էր... ուրիշ Աստուած չէր ճանչնար։

—Ես փիղերուն պէս եմ, արեւը կը պաշտեմ... կը կրկնէր անդադար գինովի յամառութեամբ մը։

Ի վերջէ հարցուցին իրեն թէ ո՞ւր տեսած էր փիղերուն արեւը պաշտելը։

—Լուսանկարի մը վրայ տեսայ անգամ մը, ըսաւ վեհօրէն անբան երեւոյթով մը։

Ասոր վրայ օրիորդ Քոնսթան ամբարիշտ և անաստուած անուանեց զայն, մինչ խոհարարուհին, խոշոր Բրըթանուհի մը, գեղջուհիի նենգամտութեամբ առլի, երկուքին ալ կը կրկնէր.

—Մտիկ ըրէք, յանցաւոր էք... Արարչութեան վրայ վիճաբանիլ չ'ըլլար։

Իսկ Ճէ՞ք... Ի՞նչ կ'ընէր այդ միջոցին։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՓԵՏՐ. 22/5 ՄԱՐՏ 1896

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

«ԻՆՉՈ՞Ւ ԿԻՆԵՐԸ ԱՒԵԼԻ Կ'ԱՊՐԻՆ ՔԱՆ ԱՅՐԵՐԸ»

Մասաչուսէթսի մարդահամարի վարչութիւնն իր 49րդ տարեկան տեղեկագրին մէջ կը յիշէ 203 անձ որք 1881—90 տասն տարւոյ միջոցին մեռեր են 100 տարեկան կամ աւելի։ Ասոնցմէ 153ն, այսինքն՝ 100էն գրեթէ 75½ն, իգական սեռէ էին։ Ութսուն տարեկանէ վեր ապրող կիներու թիւը կրկնապատիկ աւելի է քան այրերու թիւը։ Ի՞նչ է կիներուն երկարակեցութեան գաղտնիքն։ Ինչո՞ւ համար կիներն աւելի երկար կ'ապրին քան էրիկ մարդիկ։ Բժիշկներ կ'ըսեն թէ այրերուն տունէ դուրս ամեն տեսակ պատահական արկածներու ենթակայ ըլլալն ամենօրեայ կեանքի մէջ, առտուն կանուխ և գիշերն ուշ ժամանակ դուրսի անախորժ օդին մէջ գտնուիլը, քրտնիլ պաղիլը, կեանքի պայքարին մէջ նեղուիլն ու տառապիլը, կամ գէթ միշտ հոգի մէջ ըլլալն իրենց և ընտանեաց ու զաւակաց ապրուստին և ապագային համար, այս ամեն ֆիզիքական և իմացական աննպաստ պարագայք մեծապէս պատճառ կ'ըլլան էրիկ մարդուն կեանքը կարճեցնելու։ Վիճակագրութիւնք կը ցուցնեն թէ արկածի պատճառաւ մահերն եռապատիկ աւելի են այրերուն քան կիներուն մէջ, և համեմատաբար երեք անգամ աւելի են ինքնասպան այրեր քան ինքնասպան կիներ։

* * *

Այս «բժշկական» կարծեաց մէջ վերապահման կամ դիտողութեան կարօտ կէտեր կը նշմարենք։

Էրիկ մարդուն ամեն օր տունէ դուրս ելնելու պարտաւորութիւնն անխառն չարիք մ'ըլլալէ շատ հեռի բան մ'է։ Պարտաւորիչ մարմնամարզ մ'է, օդ առնելու, օդ փոխելու, կերածը մարսելու բնի հարկ մ'է։

Մեր կիները մանաւանդ դուրս տունէն դուրս հանելու համար հզօր դրդիչ մը պէտք է, և որք յամենայն դէպս զուրկ են մարզանքի պարտաւորութենէն, այս մասին մեզմէ աւելի բախտաւոր չեն անպատճառ։

Եւ յետոյ, զբաղումը, մտքի գործունէութիւնն, անշուշտ չարիք մը չէ, քանի որ զարմեալ բժիշկներն են հաստատող թէ «զբաղած մարդիկ աւելի կ'ապրին քան դատարկապորտները, կամ անգործ կեանք վարողները, կամ պատրաստ հարստութիւն մը ուտողները»։

Հոգն անշուշտ կը մաշեցնէ զմարդ։ Բայց եթէ ընտանիքի մը վիճակն հոգալից է ապրուստի նեղութեան, հիւանդութեան, դժբախտութեան կամ ո՛ և է պատճառաւ, շա՛տ անտարբեր պէտք է ըլլայ կինն որ ամեն հոգն էրիկ մարդը քաշէ, իսկ կինն իր հանգիստը միայն նայի, բան չմտածէ, սիրտ չհատցնէ։

Էրիկ մարդուն զբաղումներն արկածներու ենթակայ կ'ընեն զինք։ Անշուշտ։ Բայց ծննդաբերութեան վտանգները, դիեցման յոգնութիւններն ու տքնութիւնները, կեանքի ասպարէզին մէջ կնոջ և մօր սեփական փորձանքներ են։

Եւ քանի որ վերոյիշեալ «բժշկական» կարծիքն յայտնուած է արեւմուտքի կիներուն համար, կրնանք նաեւ դիտել տալ թէ արեւմտեան ընկերութեանց մէջ էրիկ մարդը չէ միայն որ ընտանիքին նիւթական պահպանման հոգովը ծանրաբեռնեալ է։ Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ, երբ էրկան վաստակը բաւական չէ ընտանիքին պահպանման, կինն ալ կ'աշխատի, և վկա՛յ է Ժիւլ Սիմոն թէ գործաւորուհիք շա՛տ աւելի աննպաստ պայմաններու մէջ կ'աշխատին, կը տանջուին ու կեանքերնին կը մաշեցնեն քան գործաւորները։ Արեւելեան երկիրներու մէջ ևս, յայտնի է թէ կինն էրկան չափ, տեղ տեղ անկէ աւելի կ'աշխատի ընտանիքին ապրուստին համար։

Ըստ մեզ, կիներուն երկարակեցութեան գաղտնիքն ա՛յլուր պէտք է փնտռել։ Բայց այս երկարակեցութիւնն իսկ տեսնենք ապացուցեա՞լ է վերջնապէս։ Թերեւս Մասաչուսէթսի նահանգին համար ստոյգ ըլլայ։ Միացեալ Նահանգաց ամենէն բարեկեցիկ, ամենէն կանոնաւոր կեանք ունեցող մասն է այն։ Բայց ամեն տեղ անա՞նկ է մի։ Աւելի՛ լոյս պէտք է այս խնդրոյ լուծման համար։ Բ. Ք.

Քաղաքական կացութիւն

ՆՈՐ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԻՏԱԼԱՑԻՈՑ

Օրուան մեծ լուրն՝ Իտալացիներուն Հապէշստանի մէջ կրած նոր և մեծագոյն պարտութիւնն է։

Կրնանք ըսել թէ այսօր բովանդակ Իտալիա սուգի մէջ է այս ազգային աղէտին համար։ Ֆրանսացիներուն 1870ին յաղթուելէն ի վեր, եւրոպեան ազգ մը այսքան մեծ ձախողուածի չէր հանդիպած։

Ըստ նորագոյն լրոց, Զօր. Պարատիէրի Մենիլիք Թագաւորին բանակը զարկեր է Մարտ 1ին։ Ատուայի հարաւ-արեւելեան կողմը բուռն ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է։ Իտալացիք Հապէշներուն դէմ ճակատեցուցեր են 15,000 զօրք և 50 թնդանօթ։ Հապէշք 50,000 հոգի էին։ Իտալացիք բոլորովին յաղթուեր են և շատ ծանր կորուստներ կրելով ի փախուստ դարձեր են։ Բազմաթիւ մեռեալք և վիրաւորեալք մնացեր են պատերազմի դաշտին վրայ։ Հապէշները շատ մը գերի բռներ են։ Զօր. Պարատիէրի և Զօր. Էլլէնա վիրաւորուեր են։ Բանակին մնացեալ մասին հետ Ատալայ դարձեր և հետեւեալ օրն հոն ժամներ են յաղթուած երկու զօրավարները։

Տապօրմինա և Ալպերդոնէ զօրավարներէն լուր չէ առնուեր տակաւին։

Զրոյց ելաւ թէ Զօր. Պարատիէրի ինքնասպան եղեր է, բայց չստուգուեցաւ։

Իտալեան պարտութեան լուրն եւրոպեան ամեն Սակարաններու մէջ գէշ տպաւորութիւն ըրաւ։ Իտալեան պետական արժեթուղթը քանի մը փրանքէն կոտրեցաւ։

Գոյժն իրեն հաղորդուելուն պէս, Ումպերդօ Թագաւոր Նափոլիէ փութաց Հռոմ դարձաւ։ Անմիջապէս հրամանագիր մը հանեց, որով զէնքի տակ կը կոչէ 70,000 զօրք 1872ի պահեստներէն։ Հռոմի պահապան զօրքին հրաման եղաւ զօրանոցներուն մէջ միշտ պատրաստ կենալու։

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱՑ ԺՈՂՈՎՈՅՆ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՔՈՐԷԱ

Անգլիոյ Երեսփ. ժողովոյն անցեալ Եշ.ի նիստին մէջ,

Սըր Ա. Ռոլիթ հարցուց Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Քըրզընի թէ Սէուլի կամ Քորէայի մէջ ուրիշ մէկ տեղի ռուսական գրաւում տեղի ունեցա՞ծ է, կամ կը վախցուի՞ որ տեղի ունենայ։

Պ. Քըրզըն.—Սէուլի, կամ Քորէայի մէջ ուրիշ կէտի ռուսական գրաւում տեղի չունեցաւ, և որչափ գիտենք, վախ ալ չկայ որ տեղի ունենայ։ 150 ռուս նաւաստի կը պահպանեն Սէուլի ռուսական դեսպանատունն, ուր Քորէայի իշխանը դեռ ապաստանեալ կը մնայ, քանի որ հակառակ կուսակցութեան երեսէն հոն մտած էր։ Սէուլ մայրաքաղաքին մէջ կան նաեւ 500 ճաբոնցի զօրք։

Սըր Է. Աշմըտ-Պարթլէթ հարցուց թէ ճշմարի՞տ է որ Հիւսիսային Խաղաղականի մէջ ռուսական նաւային ոյժերը մեծապէս կ'աւելցուին։

Պ. Քըրզըն.—Կը կարծուի թէ չինական ջուրերուն մէջ գտնուող ռուսական նաւատորմին վրայ անցեալ տարւոյ ընթացքին մէջ հինգ նաւ աւելցած են։

Պ. Ճ. Պոուլզ.—Ի՞նչ տեսակ նաւ։

Պ. Քըրզըն.— Կարծեմ թէ ասոնք մարտանաւ պէտք է ըլլան։ (Ընդհանուր ծիծաղ։)

Պ. Ճ. Պոուլզ.— Հասկցանք, բայց մե՞ծ թէ փոքր նաւ։

Պ. Քըրզըն.— Անոնց ճիշդ չափն ու տարողութիւնն իրաւ որ չգիտեմ։

Սըր Է. Աշմըտ-Պարթլէթ.—Իրա՞ւ է որ Քորէայի նոր դահլիճն, որ հակաճաբոնական է, ռուսական դեսպանատան մէջ կը բնակի այժմ։

Պ. Քըրզըն.—Այս վայրկենիս Նախարարութեան ո՛ւր բնակելուն վրայ ճիշդ տեղեկութիւն չունիմ։ Եթէ շատ կարեւոր կը համարուի, կ'իմանանք։

Սըր Է. Ա.-Պարթլէթ.— Այո՛, այո՛, պիտի կրկնեմ հարցումս։

* * *

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆ

Պ. Մաքն հարցուց Արտաքին գործոց խորհրդականին թէ իրա՞ւ է որ Ռուսիոյ և Չինու միջեւ կնքուած դաշնագրով մը, Ռուսիա իրաւունք ստացեր է ռուս տնօրէնութեան ներքեւ շինելու և շահագործելու չինական հողէն անցնող երկաթուղի մը ինչուան Վլատիվոստոքի ռուսական նաւահանգիստ և ուրիշ երկաթուղի մը ինչուան Բորդ-Արթուր, և թէ նոյն դաշնագրով Ռուսիա ձեռք բերեր է առեւտրական ուրիշ զանազան առաւելութիւններ զորս Չին ուրիշ ազգերու ալ տալու պարտաւոր չէ եղեր։ Անգլ. կառավարութիւնն այս մասին ունեցած տեղեկութիւնը չի՞ կրնար միթէ Խորհրդարանին հաղորդել։

Պ. Քըրզըն.— Ռուս կառավարութիւնը ծանոյց Թագուհւոյն կառավարութեան թէ յիշուած լուրերն ո՛ և է հիմ չունին։

* * *

ՊՍԱԿԱՒՈՐ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԸ

Պ. Բ. Սմիթ (որ ծիծաղներով ու հիըր հիըր՜ հիըր հիըր՜ բացականչական աղաղակներով ընդունուեցաւ), հարցուց Գանձարանի Առաջին Լորտին թէ ո՞ր վարկէն պսակաւոր բանաստեղծը կ'ըստանայ իր տարեթոշակ, և ո՛րքան է ստացած գումարը. թէ արդեօք նախարար մը պատասխանատո՞ւ է պսակաւոր-բանաստեղծին արտադրութիւններուն համար, և եթէ չէ, ի նկատ առնելով վերջին եղելութիւններն, առաջին Լորտը բաղձալի չի՞ համարեր պսակաւոր-բանաստեղծին քաղաքական գրուածները նախապէս ենթարկել Լորտ-Սենեկապանին կամ ուրիշ նախարարի մը գրաքննութեան։

Պ. Մըք Նէյլ.—Գանձարանի առաջին Լորտն այդ հարցման չպատասխանած, ես ալ կ'ուզեմ իմանալ թէ արդեօք պսակաւոր բանաստեղծին քաղաքական կամ ուրիշ տեսակ խօսքերն ու գրուածներն առանձնաշնորհեալ չե՞ն. որովհետեւ իր վարած պաշտօնն յաջորդած է ուրիշ առանձնաշնորհեալ պաշտօնի մը, որ է՝ հին ժամանակի արքունական յատուկ կատակերգակին պաշտօնը։ (Ծիծաղ)։

Պ. Մորթըն.— Ես ալ կ'ուզե՞մ հարցնել թէ ի դէպ չէ՞ միթէ որ նոյն բարձր իշխանութեանց գրաքննութեան [illegible]թարկին պսակաւոր-բանաստեղծին ո՛չ միայն քաղաքական գրուածքներն այլ և ընդհանրապէս իր բոլոր բանաստեղծութիւնը։ (Ծիծաղ)։

Պ. Պալֆուր.—Կ'իմանամ որ պսակաւոր-բանաստեղծին տարեթոշակն է 70 ոսկի (Ծիծաղ,) որ ելմտացոյցին քաղաքային պաշտօնէութեան գլխուն մէջ նշանակուած է։ Ձեզ կարծեր որ Վեհ. Թագուհւոյն կառավարական ո՛և է մէկ պաշտօնարանը մասնաւոր ձեռնհասութիւն մ'ունենայ հանրային գրաքննութիւն ի գործ դնելու առաջարկուած նիւթին վրայ։ (Ընդհանուր [illegible])

* * *

«Ինչո՞ւ չէ,» կը պատասխանեն անդիէն պսակաւոր-բանաստեղծին հեգնողները։ «Միթէ Վեհ. Թագուհւոյն երկրագործական Նախարարութիւնը չի՞ կրնար ստանձնել գրաքննութիւնը պսակաւոր-բանաստեղծին այն գրուածներուն որք «հովուերգական» տաղեր կամ «Սօնէ»ներ են. և ինչո՞ւ համար պատերազմական Նախարարը չկոչուի քննել նոյն քերթողին պատերազմական երգերն ու զինուորական գործողութեանց թատերգական ոտանաւոր պատմութիւններն, և չէ՞ մի որ ներքին գործոց նախարարը կրնայ շատ գոհացուցիչ կերպիւ կատարել «ընկերային» քերթուածներուն գրաքննութիւնն, իսկ բնազանցական և իմաստասիրական հատուածները շատ լաւ կարելի է թողուլ նոյն ինքն Գանձարանի Առաջին Լորտին, Պ. Պալֆուրի,»—որ անցեալ տարի հրատարակեց Հիմունք Հաւատոյ անուն իմաստասիրական ու բնազանցական գիրքն և իր պարապոյ ժամերուն մէջ ա՛յնքան եռանդեամբ կը պարապի իմաստասիրական հարցերով։ Բայց Պ. Պալֆուր սահմանադրասէր մարդ է։ Մինչեւ որ ընտրողներն իրենց քուէով պատուէր մը չտան իրեն, պսակաւոր-բանաստեղծին մեղքերն իր վրայ չուզեր առնուլ։

Պ. ԿԼԱՏՍԹԸՆ ընտանեօք Հարտըն Քասլ իր բնակարանը կը դառնայ Մարտ 12ին (Ն. Տ.)։ Պ. և Տիկին Կլատսթըն մեծ օգուտ տեսեր են ի Պիարից իրենց բնակութենէն։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

Տքթ. Նանսէնի գիւտէն օգուտ քաղելու համար նորագոյն առաջարկն ըրաւ Պ. Լապուշէր, զուարճախօս, մտացի պետ արմատական կուսակցութեան յառաջացեալ հատուածին։ Առաջարկեց որ Անգլիոյ գաղթային նախարարը փութայ յանուն Մեծին Բրիտանիոյ գրաւել և բռնացնել Հիւսիսային Բեւեռն, և հոն ղրկել զՍըր Էլլիս Աշմէտ Պարթլէթ իբրեւ կառավարիչ և զՊ. Թ. Կիպսըն Պօուլզ՝ իբրեւ զինուորական վերատեսուչ նոյն երկրին։

ՎԵՀԱՊԵՏԱՑ ՄԷՋ.—Զօր. Վէրտէր Ռուսիոյ կայսեր ու կայսրուհւոյն յանձնեց Վիլհէլմ կայսեր մէկ ինքնագիր նամակն իր երկու լուսանկարով։ Մին Զարին յատկացուած է, և գերման կայսրը կը ցուցնէ դէմ յանդիման. միւսը Զարուհւոյն ուղղուած է, և զՎիլհէլմ Բ. կը ցուցնէ նստած և իր ծունկին վրայ նստեցուցած իր եօթնեբորդ զաւակն որ աղջիկ է, Վիքդորիա Լուիզ իշխանուհին։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՌԷՆԻ նահանգային ժողովը գաղտնի քուէարկութեամբ և 26 քուէի և մէկ սպիտակ քուէի դէմ 18 քուէով մերժեց 180,000 մարքի վարկ մը զոր նահանգային կառավարութիւնը կը խնդրէր ի Մուցիկ որսորդութեան արքունի տաղաւարի մը շինութեան համար։ Քուէն տրուեցաւ անվէճ։ Ժողովոյն այս մերժողական քուէին վրայ նահանգային նախարար Պ. ֆոն Բուլթքամըրի դիրքը խախտած է կ'ըսուի։

* * *

Նոյն ժողովոյ մէկ ուրիշ նիստին մէջ, երկու կաթոլիկ անդամներ գանգատեցան որ կաթոլիկները ներկայացուցիչ չունին Ստրասպուրկի Համալսարանին ուսուցչական մարմնոյն մէջ։ Պ. ֆոն Բուլթքամըր պատասխանեց թէ Ստրասպուրկի Համալսարանին հաստատման պահուն կառավարութիւնն ուզած էր միւս համալսարաններու մէջ եղածին նման բողոքական և կաթոլիկ երկու դաւանութիւններն հաւասարութեան հիման վրայ դնել։ Բայց որովհետեւ կաթոլիկ կղերին կրթութեան և պատրաստութեան կերպը նոյն չէ Ալզասի մէջ ինչ որ է Գերմանիոյ մնացեալ մասին մէջ, կարելի չեղաւ այս խորհուրդի գործադրումն։ Հետեւապէս, խնդրոյն գոհացուցիչ լուծումը կաթոլիկ տարրին ձեռքն է։ (Ալզասի կաթոլիկ կղերն աւելի անդրալեռնական է քան բուն գերման կղերն։ Ալզասի կղերը Ֆրանսայէն՝ Նափոլէոն կայսեր օրէն բերած աւանդութիւնները կը շարունակէ։ Բայց խակապէս գերման կաթոլիկ կղերն աւելի հմուտ, աւելի զարգացեալ է։)

ԾԵՌԱԳԻՐ

ՀԱՊԷՇԱՑ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՌՈՄ, 4 Մարտ.— Ափրիկէէն եկած լուրերն, որ Զօր. Պարատիէրիի պարտութիւնը կը ծանուցանեն, վշտալի տպաւորութիւն մ'ըրին, բայց հանրային կարծիքը վհատութիւն չի ցուցներ։ Նախարարք ի խորհուրդ գումարեցան, վերջնական որոշումներ պիտի տրուին վաղը։ Թագաւորն յայտարարեր է Պ. Քրիսբիի թէ պէտք է Երեսփ. Ժողովոյ ներկայանայ և քուէ մը ձեռք բերէ, որուն համեմատ կարենայ շարժիլ վեհապետն իր ապագայ որոշումներուն մէջ։ Այլակողմեան ընդդիմադիր կուսակցապետ Մարքի տի Ռուտինիի նախագահութեամբ գումարուելով, ընդդիմադիր կուսակցութեան գլխաւորներն որոշեցին ուղերձ մը մատուցանել Թագաւորին, բողոքելով որ Պ. Քրիսբի չուզեր գումարել Խորհրդարանն և հաշիւ տալ, ու պահանջելով որ վարչապետն հրաժարական տայ։ Բայց Պ. Քրիսբիի թերթը կը ծանուցանէ թէ Խորհրդարանին գումարումը չպիտի յետաձգուի։

—Պաշէէ կը հեռագրուի թէ Էլլէնա զօրավար թեթեւապէս վիրաւորուեր է։ Ցայտնի չէ թէ ի՛նչ եղան Տապօրմինա, Արիմոնտի և Ալպերդոնէ զօրավարները, զարնուած մեռա՞ծ են, թէ գերի ինկած։ Զօր. Պարատիէրի ուզեր է յանկարծակիի բերել թշնամին, իմացած ըլլալով թէ հապէշ զօրապետք՝ մաս մ'ընտրեալ զօրքով Աքսում գացեր են՝ Մենիլիքի թագադրութեան հանդէսին։ Զօր. Պարատիէրի ուզեր է վերջին անգամ բախտը փորձել, հրամանատարութիւնը Պալտիսէրա զօրավարին թողլէն առաջ, որ Հապէշստան հասած պէտք է ըլլայ արդէն։ Կ'ըսուի թէ Պարատիէրի ինքն ևս վիրաւորուեր է։ Լրագիրք հոգ կ'ընեն բնիկ ցեղերուն ընթացքին համար, որք արդէն նախորդ երկու ձախողուածներէն ետքն սկսած էին թողուլ Իտալացիներն և Հապէշներուն կողմն յարիլ, և հիմակ այս մեծագոյն պարտութեան վրայ, տարակոյս չկայ թէ աւելի մեծ թուով դասալիք պիտի ըլլան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Պ. Կօշըն, ծովային նախարարն, Երեսփ. Ժողովոյ առջեւ երկարօրէն պարզեց նաւային ոյժերուն յաւելման նոր ծրագիրն, որոյ գլխաւոր գիծերն յիշուած էին արդէն։ Ցոյց տալէն ետքը թէ զանազան կարգի ո՛րքան մարտանաւեր պիտի շինուին, և ո՛րքան ծախք պիտի ելլէ այս, յարեց թէ Անգլիոյ նաւային զօրութեանց յաւելումն այն նպատակաւ է որ ո՛չ մի կողմէ փորձ մ'ըլլայ խաղաղութիւնը վրդովելու, և հետեւապէս, Տէրութիւնք տեղի չունին նախանձելու կամ նեղանալու Անգլ. նաւատորմին աւելնալուն և զօրանալուն համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Բերայի աղջկանց Արհեստագիտական վարժարանի տասնեւհինգօրեայ աշխատութեանց արդիւնքն եղող ձեռագործներն յառաջիկայ կիրակի եկեղեցւոյ աւարտումէն ետք ի ցոյց պիտի դրուին վարժարանի սրահին մէջ ուր պիտի ծախուին բացառիկ աժան գիներով։

Նոյն օրը ծախու պիտի հանուին նաեւ նախկին Արհեստանոցի մէջ շինուած ճերմակեղէններ։

Լուր կը տրուի մեզ թէ Բերայի Թաղ. Խորհուրդը Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյն Դպրապետ կարգեր է ծանօթ երաժիշտ Ռուբէն Էֆէնտին։

ՏՈՔԹՈՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈԶ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՄՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՑԻՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը ծանուցանէ թէ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թօփհանէ, ճատտէսի Տօփլէխան Անտոն Էֆէնտիի դեղարանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ հռչակաւոր հիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիքներն ու դեղերն Եւրոպայէն բերել տուած է մասնաւորապէս։

Միզանցքաբորբոքումը, միզանցքի լուացքով եւ առանց ներքին դեղեր գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 8էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքաբորբոքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան հիւանդութեան կէս առ կէս բարւոքումը խոստանալով։

Շանկրը մու, էնտիւռէ եւ գաղղիական հիւանդութիւնք, առանց զզուելի դեղերու, Իտալացի հռչակաւոր պրոֆ. Բէթռօնի դրութեամբ կը խնամէ։ Անարողութիւնը՝ ելեքտրական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւն ու մորթային հիւանդութիւնք արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնք մանաւորաբար ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Ֆիմօզիս, Բար եւ այլն, կը կատարէ մեծ փութով եւ զգուշ առանց ցաւի։ Ա. են օր ժամը 6էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ'ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 5—0

Ներքին լուրեր

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ.—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը, Պետական Խորհրդոյ Վսեմ. նախագահը և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. Նախարարն, անցեալ օր, կայս. պալատն մէջ իֆթար ըրին։

ՎՍԵՄ. ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱ.—Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Ցարութիւն փաշա տակաւին հիւանդ է։ Ն. Վսեմութեան վրայ կատարուած բժշկական գործողութիւնը բաւական նպաստաւոր եղած է։

ԿՐԷՏԷԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.—Կրէտէի կուսակալ Վսեմ. Ալէքսանդր փաշա Գարաթէոտորի, կ'ըսէ Մանթէօ, որ տապաստ է (ջղանքը) կը տառապի, սկսաւ ապաքինիլ։ Ն. Վսեմութիւն արձակուրդ խնդրած ըլլալով, արտօնութիւն ստացած է և ի մօտոյ մայրաքաղաքս կուգայ։

ՍԵՐՊԻՈՑ Թագաւորութեան հաստատման տարեդարձին առթիւ, այսօր, սերպիական դեսպանատան մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան և դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչ ընդունեց սերպ գաղթականութեան անդամոց շնորհաւորութիւնները։

ԴԱՏԱԿԱՆ բարենորոգմանց յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն, որ կը վերաբերի քաղաքային դատավարութեան օրինաց մէջ ի գործ դրուելիք ինչ ինչ բարեփոխումներու, յանձնուեցաւ Պետական Խորհուրդին, որ հրաւիրեց նոյն ժողովոյ և Վճռաբեկ ատենի անդամներէն Մաջհար պէյն՝ մէկ քանի կէտերու վրայ բացատրութիւններ տալու։ Պետական Խորհուրդն այդ բացատրութիւնները լսելէ յետոյ, առաջարկեալ բարեփոխմանց մեծ մասն ընդունեց և որոշեց տեղեկագրել Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Այդ բարեփոխմանց նպատակն է փութացնել այն դատերն, որք Վճռաբեկ ատենի մէջ առկախ մնացած են։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ պաշտօնատան մէջ կազմեալ առողջապահական յանձնաժողովն՝ ընդ նախագահութեամբ Վսեմ. Րըտվան փաշայի՝ առաջարկեց Բ. Դրան որ ամեն նահանգաց մէջ ապանիխման գործողութեանց կեդրոններ հաստատուին և երբ տան մը մէջ տարափոխիկ հիւանդութիւն մը ծագի, այդ տան ապանիխումը պարտաւորիչ ըլլայ։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ.— Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը, ինչպէս յայտնի է, խորհրդակցութիւններ կը կատարէ՝ Մեծ Շուկային նորոգութեանը համար ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։

Տակաւին ելք մը չունեցան այն բանակցութիւնք, որք մայրաքաղաքիս վաճառականաց ոմանց հետ կը կատարուին՝ նորոգութեան ծախուց յատուկ 32000 ոսկին փոխառութեամբ մը հայթայթելու համար։ Խորհրդակցութիւնք ու բանակցութիւնք կը շարունակուին՝ խնդրոյն վերջնական հանգամանք մը տալու համար։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան կողմէ կազմեալ յանձնաժողով մը մայրաքաղաքիս աղջկանց վարժապետանոցին, և աղջկանց բոլոր վարժարաններուն համար ուսմանց բարեփոխեալ ծրագիր մը պատրաստեց։ Կրթական նախարարութիւնն, ընդունելով զայն, գրեց որոյ որ անկ է՝ ըստ այնմ հարկ եղածն ի գործ դրուելու համար։

ԱԼԻՒՐ ԵՒ ՀԱՑ.— Մայրաքաղաքիս մէջ օրական սպառած հացի քանակութեանը վրայ տարբեր կարծիքներ կան։ Ըստ ոմանց 300,000 քիլօ է, ըստ այլոց 400,000էն մինչեւ 475,000։ 75 քիլօ ալիւր պարունակող պարկէ մը հարիւր հաց կը պատրաստուի, որով մայրաքաղաքիս սպառման համար օրական 5000 պարկ ալիւր կը պահանջուի և տարեկան երկու միլիոնի մօտ այսինքն 150,000,000 քիլօ։ Այդ ալիւրին հարիւրին 50ը՝ Ռուսիայէն կուգայ, 10ը՝ Ռումանիայէն 5ը՝ Հունգարիայէն, 10ը՝ Պուլկարիայէն և 5ը՝ Ռումէլիի նահանգներէն, որով մայրաքաղաքիս մէջ տեղական ալիւրներէն տարեկան 700—750,000 պարկ կը սպառի, մինչդեռ օտար ալիւրներու սպառումը 1,200,000 պարկի կը հասնի։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.— Ստուգ կ'իմանայ թէ վերջերս խօսուած սեղանաւորական ծրագրերէն ետ կեցուելով, Օսմ. Պանքին կողմէ առաջարկուած երեք միլիոն ոսկւոյ փոխառութեան համար կրկին անգամ խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին։

Լանտէր Պանք դրամատունն ալ պիտի մասնակցի փոխառութեան։

Պ. ԱԼՖԷՆ, տնօրէն լուցկիի գործարանին, առաջարկած էր կայս. կառավարութեան՝ բարիկը, սիկառէթի ու խաղի թուղթերն և լուցկին մենավաճառի վերածել։

Պ. Ալֆէն խնդրած է կայս. կառավարութենէն իրեն յանձնարարագիր մը տալ, որպէսզի Եւրոպա երթալով օտար տէրութեանց հաւանութիւնն առնու իր այդ առաջարկութեան գործադրութեանը վրայ՝ այնպիսի եղանակաւ մը որ առեւտրական առժամեայ դաշնագրերու տրամադրութեանց համապատասխանէ։

ՔՈԼԵՐԱ.— Առողջապահական վարչութիւնը՝ Թուրքիոյ մէջ քոլերայի ծագումն արգիլելու նպատակաւ՝ ծրագիր մը մատոյց Բ. Դրան և ի միջի այլոց առաջարկեց Քարանթինի կանոնագիրը մասամբ բարեփոխել։ Այդ ծրագիր յանձնուեցաւ Պետական Խորհրդոյ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընթ և օգնականը՝ Պ. Կասթօն Օգուանօ երէկ մայրաքաղաքս դարձան՝ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ պարտուց վարչութիւնը ստացաւ Արեւելեան Ռումէլիի հարկէն Դեկտեմբեր ամսուան մասնավճարը։

ԹԻՒՆԷԼԸ.— Նախարարաց Խորհուրդը մերժեց Թիւնէլի վարչութեան նոր առաջարկութիւններն ինչպէս նաեւ մենաշնորհի պայմանաժամն երկարելու խնդիրը։

—Թիւնէլի տնօրէնութիւնն որոշեց Բերայի ու Ղալաթիոյ կայարանները վերաշինել և առաջնոյն վրայ՝ օթէլ մը ու երկրորդին վրայ Քլիւպ մը կառուցանել։ Այդ ծրագիր պիտի մատուցուի Բ. Դրան վաւերացման։

Պ. ՏԻՄԻԹՐՈՖ.— Պուլկարական գործակատար Պ. Տիմիթրօֆ արժանացեր է Ֆէրտինանտ իշխանի մեծարանաց։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպանատան զինուորական կցորդ Պառոն տը Կիզլ, առջի իրիկունը, սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանատան պաշտօնեայք և Բերայի բարձր դասուն պատկանող ընտանիքներ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ Նորընտիր ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Ալի Էքպէր խան, որ արդէն մայրաքաղաքս կը գտնուի, առջի օրն, իր պաշտօնի գլուխն անցաւ։

Նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Հիւսէյին խան, որ Ծիրատէի ընդհանուր հիւպատոս կարգուած էր, երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

Պ. ԻԲԲԷՆ, Կ. Պոլսոյ աւստրիական Նորընտիր հիւպատոսն, որ մայրաքաղաքս ժամանեց, իր պաշտօնին ձեռնարկեց և առջի օրը շրջաբերական մը ուղղելով բոլոր հիւպատոսարանաց, ծանոյց իր անուանումը։

ՎՍԵՄ. ՄՈՒՆԻՐ ՓԱՇԱ.—Պրուսաի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ նահանգին կուսակալ Վսեմ. Մունիր փաշա, որ հիւանդ էր, սկսած է տակաւ ապաքինիլ։

ՖԷՐԻԴ ԵՈՒՍՈՒՖ ԶԻՒԱ ՓԱՇԱ, Նորընտիր հրամանատար պահեստ զօրաց 15րդ զօրաբաժնին, որուն կեդրոնը Սղերդէն Տիարպէքիր փոխադրուեցաւ, Տիարպէքիր ժամներ է։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ.— Մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուելով, խորհրդակցութիւններ կատարած էր քարափանց ընկերութեան գործառնութեանցը նկատմամբ։ Այդ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը յանձնուեցաւ Պետական Խորհրդոյ, որ ի մօտոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին պիտի մատուցանէ այդ մասին իր տուած որոշումը։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշա, կ'ըսէ Սապահ, որ անցեալները Մաղնիսա երթալուն տեսած էր թէ տեղւոյն դատարանք բարենորոգման կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուին, հրամայած էր այդ մասին տեղեկագիր մը մատուցանել։ Արդ, Ն. Բարձրութեան այդ հրամանը գործադրուեցաւ։

ՀՆԱՐԻՉԻ ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ.— Իզմիրի վաճառականներէն Պ. Ալլէս Միլլէթի տասնըհինգ տարուան յատուկ հնարիչի արտօնագիր տրուած է՝ իր հնարած մէկ գործիքին համար, որով խաղողները կը մաքրուին։

Պ. ՊԱՌՕՑՑԻ.—Օսմ. Պանքայի իրաւագէտ խորհրդական Պ. Պառօցցի ամսաթոշակը յիսունէն հարիւր ոսկւոյ բարձրացաւ։

ՕՏԱՐ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ.— Ֆրանսական Տէվասթասիօն և ռուսական Չէրնամօրէ մարտանաւերն, որք Իզմիրի նաւահանգիստը ժամանած էին, մեկներ են անկից։

—Աւստրիական Թէքէլլօֆ մարտանաւն անցեալ երկուշաբթի օր Հայդոս ժամանելով թնդանօթաց արձակմամբ ողջոյններ է օսմանեան բերդն, որ փոխադարձաբար պատասխաներ է։ Կուսակալ Ապէտին փաշա ու նոյն մարտանաւուն հրամանատարն փոխադարձ այցելութիւն տուեր են։ Մարտանաւն մէկ երկու օր յետոյ Մէրսինա ուղեւորեր է։

ԶՕՀՐԱՊ ՓԱՇԱ, տնօրէն կառադրութեան արտի աշխատանոցին, վերահաստատուեցաւ այդ պաշտօնին մէջ։ Զօհրապ փաշա ի մօտոյ այդ աշխատանոցին նկատմամբ վիճակագրութիւն մը պիտի պատրաստէ։

ՍԷԼԻՄ ՀԻՆՏԻ ԷՖԷՆՏԻ, դատական քննիչ Սրվազի և Խարբերդի նահանգաց, այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս։

Պ. Պ. Է. ԷՎԼԷՆԻՏԷՍ և Լէօնիտաս Զաբրիֆի այսօր Եւրոպա կ'ուղեւորին արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ԳԱՎԱԼԱԷՆ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սելանիկէն Կ. Պոլիս եկող աւստրիական շոգենաւը Գարաաղաճի ծովախորշին մէջ աւազի վրայ խրեր է։

ԶԲՕՍԱՆԱՒ.—Ս. Սթէֆֆա զբօսանաւն, որ զբօսաշրջիկներով Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստն եկած էր, երէկ իրիկուան մեկնեցաւ։

ԻՆՖԼՈՒԷՆԶԱ.— Իզմիրի մէջ ու շրջակայքը ինֆլուէնզա ճարակած է, որ բարեբաղդաբար թեթեւ է։

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆԻ մէջ Թղթատարական համաժողով մը պիտի գումարուի, որուն հրաւիրուած է մասնակցիլ Օսմ. կառավարութիւնը։

Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսչութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ այդ համաժողովին ներկայանալի խնդիրներուն վրայ խորհրդակցելու համար։

ԻԶՄԻՐԻ առեւտրական դատարանը տեսնելով այն դատը, որ Օսմ. Պանքային ու Պ. Ժօզէֆ Աւէռի միջեւ ծագած էր՝ տեղւոյն ջուրի ընկերութեան արժեթուղթերուն առթիւ, իր վճիռն արձակից, որով Պ. Ժօզէֆ Աւէռ դատապարտուեցաւ հատուցանելու արժեթղթոց արժէքն ինչպէս նաեւ դատական ծախքերը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Արշիպեղագոսի Հէրքիթ կղզւոյն մէջ, վերջերս, իրկու անգամ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան, սակայն վտանգաւոր հետեւանք մը չունեցան։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.— Այտընի երկաթուղւոյ ընկերութեան բաժնետէրերու ժողովը ի նիստ պիտի գումարի Մարտ 30ին՝ Լոնտոնի մէջ։ Իւրաքանչիւր բաժնի ուր Շիլին չահաբաժին պիտի տրուի և 12,000 ոսկի ալ պահեստի դրամագլխին վրայ պիտի բարդուի։

ԱՆՁՐԵՒ.— Իզմիրի մէջ ու շրջակայքը չորս օրէ ի վեր անձրեւներ կը տեղան, որք գոհունակութիւն կը պատճառեն երկրագործներուն։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ.— Հաւդոսի մէջ Պայրամէն յետոյ տեղի պիտի ունենայ դատաստանն այն պուլկար աւազակաց, որք անցեալները Սէլանիկէն հոն ղրկուեցան։

ԱՖԻՈՆ. — Աֆիոն Գարահիսարէն կը գրեն Իզմիրի լրագիրներուն թէ այս տարի աֆիոնի ցանքը անցեալ տարիէն հարիւրին քառասուն պակաս եղած է։ Երկրագործք յուսահատ են և կառարկեն թէ, ինչ որ իրենց համար շահաւոր է, վերջին սաստիկ ցուրտերը վնասներ հասուցած են յառաջիկայ բերքին, որ հարիւրին վաթսուն պակաս պիտի ըլլայ։ Գարնան ցանքը մինչեւ Մարտ 20 միայն կրնայ կատարուիլ. յուսալի է թէ օդերը նպաստաւոր ըլլան։

ՏԷՖԻՍԹԱՆԸ ԻՐԱՆԵԱՆ. — Պարսկական դեսպանատունն որոշեց որ Տէֆիսթանը Իրանեան վարժարանին ի նպաստ տրըուելիք տարեկան նուագահանդէսը տեղի ունենայ Մարտ 31ին դեսպանատան սրահին մէջ։

ԱՆԾԱՆՕԹ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ.—Գարթալի Նաքաճըք գիւղի այծերուն մէջ թոքատապ երեւան հլած է։

Իզմիրի մէջ պաճարախտը թեթեւ կերպով կը շարունակէ։

Մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց անասնոց մէջ ո և է հիւանդութիւն չկայ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան գործակատար Պ. տը լա Պուլինիէռ, աղէի Իրիկունը, ճաշկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանք ոմանք։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.— Առողջապահական ժողովոյ որոշմամբ, այն հինգ օրուան քարանթինան, որ 13/25 Փետրուար թուականէն չրջաբերականով հաստատուած էր Աղեքսանդրիայէն եկողներուն համար, 48 ժամու հսկողութեան վերածուած է՝ Փետրուար 20/3 Մարտ թուականէն սկսեալ։ Ուղեւորաց ու նաւաստներու գոյքերը պիտի ապանխտուին և իրենք ալ բժշկական քըննութեան պիտի ենթարկուին։

Այս պաշտօն մաքրանոցներու մէջ գըտնուող նաւերը պիտի օգտուին այդ տրամադրութենէն։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԷՆ կը գրեն թէ Խանքօ և Լէֆթէր անուն անձինք, որք տեղւոյն Ցունաց Սիլլոգոսէն գողցուած հնութիւնները բնդրոյն առթիւ ամբաստանուած էին, դատապարտուեր են երեքուկէսական տարուան բանտարկութեան։

ՄՈՒՐԱՑԻԿՆԵՐԸ.—Լ. Հէրբէթ ժեանեաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ մայրաքաղաքիս մուրացիկներուն վրայ, ըսելով որ անոնց թիւր՝ Համազգային Անկելանոցին բացուելէն փոխանակ պակսելու՝ աւելցած է։

ՌԷԺԻՒ ԴԷՏԵՐԸ. — Այտընի Տէմիրճի գաւառակին մէջ, անցեալները, կռիւ մը ծագեր է Ռէժիի դէտներու և ծխախոտի մաքսախոյսերու միջեւ։ Դէտերէ մին վիրաւորուեր և մաքսախոյսերէ մին ալ սպաննուեր է։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ. — Ծխախոտի Ռէժիի տնօրէնն, երէկ իրիկուն, ի Պոլիս Բէքեանճիներու կողմէն կառքով անցած պահուն, կառքին ձիերը խրտչեցան և սկսան արշաւել։ Տնօրէնը կրցաւ ինքզինքը դուրս նետել։ Կառքը կիսովին խորտակուեցաւ. մէկ քանի թաթար կառապաններ յաջողեցան ձիերը կեցնել։ Կառապանն ալ գետին ինկաւ և ձիերը գինքը կոխոտելով վիրաւորեցին։

—Երէկ ժամ 9ին, Պոլսէ Բաբուէն անցնող կառք մը տասը տարեկան խալամ տղայ մը կոխոտեց, որ ծունկերէն վիրաւորուեցաւ։

ԲԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ ԲԵՐԱՅԻ

Օսմ. գուսանկրգական խումբն այս գիշեր իր չորրորդ ներկայացումը կուտայ Թէփէ-Պաշըի թատրոնին մէջ, առաջնորդութեամբ Զաֆիրասէ և Տիար էֆէնտինեըու։ Ներկայացուելիք խաղերն են՝ Սախիէ Սէյլօբին, օփէրէթ 4 արարուածով և Լէ Շառոնիէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Ատանայի Բահաս գ... [illegible] գայմագամ անուանեցաւ Ն... [illegible] նախկին գայմագամ Թահիր էֆէ[illegible]։

Ականակուռ Մէճիտ[illegible] պատուանշան տրուեցաւ բարձրաստի[illegible] Իւլիմս Րիզա էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ[illegible] պարապեան Դիւան ընդհանուր պետոյից ճիւղին պաշտօնեաներէն Ֆերիտ Իզզէթ փաշայի։

Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ կայս. պալատան պաշտօնեաներէն Իզզէթ պ[illegible]։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումը հաղորդուած է ի հրատարակութիւն.

«Փետրուար 20 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Պրուսայի, Տրապիզոնի, Մուսուլի, Տփխիսի, Տիարպէքիրի, Գօնիայի, Սըվազի, Հալէպի, Էնկիւրիի և Վանայ նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

Ալէքսանեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սըրբազան, քանի մը օր առաջ Արեւելքի մէջ յայտարարութիւն մը հրատարակելով կը ծանուցանէր թէ, «գաւառաց և գիւղօրէից աղքատիկ եկեղեցեաց կրօնական գըրքերը մաշած և սպառած ըլլալով՝ այս կարեւոր պէտքը լրացնելու համար եկեղեցւոյ պաշտաման վերաբերեալ գրեանց հայթայթման» ձեռնարկած է, և կը խնդրէր «բարեպաշտ և ողորմած ազգայիններէ՝ իրեն հասցնել այդ գրքերը կամ անոնց արժէքը»։

Լսեցինք յետոյ թէ, Նորին Գերապատուութիւն՝ այս կիւրակէ աւուր իւր քարոզին մէջ ալ այդ պէտքն յիշեր և յորդորեր է ժողովուրդը նուիրատուութիւններ ընելու այդ նպատակին համար։

Բայց միթէ այդ եկեղեցական գրքերու հայթայթման համա՞ր ալ մինակ ժողովրդեան պիտի դիմենք։ Ս. Էջմիածնայ և Ս. Երուսաղեմայ տպարաններուն մէջ տպագրուած և դէզդէզ կուտակուած եկեղեցական գրքերն ի՞նչ բանի համար են և ի՞նչու չը յատկանան անոնք՝ հայ եկեղեցեաց պէտքը լրացնելու։ Վանքերու հարստութիւնը հայ ժողովուրդէն բղխած հարստութիւն է։ Հայ ժողովուրդը բարեկեցիկ օրերու մէջ կրցածին չափ տուած է վանքերուն. եկեղեցւոյ համար պէտք եղած գրքերն ալ միշտ գնած է։ Հիմա որ պէտք կայ գնելու, յիշեալ երկու վանքերու պարտքն է ժողովրդեան այդ հոգեւոր պէտքը լրացնել, չունեցող եկեղեցիներուն ղրկելով կարեւոր գրքերը։ Զենք յուսար որ Էջմիածին և Երուսաղէմ իրենք ալ չը համակրին այս առաջարկութեան և վարանին այդ գործն ստանձնելու։ Այս կերպիւ, տեղի չը մնար նոր ծանր բեռ մը դնելու բարեպաշտ և ողորմած ազգայիններու ուսին։

Սիրուն բան կ'ըլլայ, եթէ զոհողութիւնը քիչ մ'ալ կրօնականներէ կամ կրօնական հաստատութիւններէ բղխի, մանաւանդ որ այս անգամ մատնանիշ եղած պէտքն ալ զուտ կրօնական է։

Ե. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

Վոտի անոտի

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՌՈՒՄԱՆԱՑԻՒ ՄԸ ՎԷՊԸ

Թուրինի դատական իշխանութիւնը երիտասարդ մը ձերբակալից, վայելչազգեստ ու ազնուատեսիլ, բայց նիւթական ամեն միջոցէ զուրկ. հետեւապէս իբրեւ դատարկաշրջիկ ձերբակալուեցաւ։

Այս երիտասարդ ըսաւ թէ անունը Մերքանդի Բիէդրօ է, 21 տարու, բնիկ Հռոմցի, ուր տակաւին կը բնակի իր ընտանիքը, և Մոնթէ-Քառլօէն կը դառնայ, ուր կորսուած էր հօրմէն առած բոլոր ստակը։

Երիտասարդին յայտնութիւններուն վըրայ քննութիւն կատարելէ յետոյ, դատական իշխանութիւնը իմացաւ թէ Մերքանդի արտառոց մէկն էր, վիպային ու վտանգաւոր արկածներ ապրող։

Իր արտակարգութեան առաջին ապացոյցը սա է որ ձեռք անցուցեր է իր մէկ բարեկամին թուղթերը, որ զորանոց պիտի մտնէր և անոր տեղը անցեր է հեծելազօրաց գունդի մը մէջ։ Վեցամսեայ զինուորական ծառայութենէ յետոյ երեւան հանուեր է իր խարդախութիւնը և երիտասարդ Մերքանդի իր ընտանիքին ղըրկուեր է։

Ի Հռոմ, ձեռնոցներու վաճառատուն մը մտեր է և հոն սկսեր է պատմութիւնը որուն եզրակացութիւնը պիտի յանգէր այդ քաղաքի պատժական դատարանին։

Անցեալ ամառ, իրիկուն մը, մանկամարդ ու գեղեցիկ օրիորդ մը, պերճօրէն հագուած, վաճառատուն մտաւ, տուփ մը ձեռնոց գնելու համար, յետոյ ըսաւ վաճառատիրոջ թէ իր սենեկապանուհին պիտի ղրկէր տուփն առնելու համար, և իր այցաքարտը ձգեց։

Այդ օրիորդին սենեկապանուհին ուշ մնալով, վաճառական ը պարտք սեպեց իր պաշտօնեան երիտասարդ Մերքանդին ղրկել անոր տունը, յանձնելու համար տուփը։

Այն միջոցին որ օրիորդին տունը կը մտնէր սա, բաւական փոթորիկ մը ծագեցաւ. տանտիրուհին հրաւիրեց երիտասարդը որ սպասէ մինչեւ որ փոթորիկը անցնի։

Եւ այդ փոթորկալի վայրկենէն է որ սկսաւ վէպը երկու երիտասարդներուն միջեւ, ինչ որ շատ դառնութիւններ պիտի պատճառէր իրենց։

Սիրեցին զիրար և... ժամանակ մը միասին ապրեցան, մանաւանդ որ աղջիկը ազատ էր գործելու և հարուստ ծամբորդեցին Իտալիոյ մէջ, միասին ըմպելով հաճոյից բաժակէն։

Կեցան ի Մոնթէ-Քառլօ և հոն կորսնցուցին բոլոր ունեցած ստակնին, կամ լաւ եւս աղջկանը հարստութիւնը։ Եւ ապա, յուսախաբ, Հռոմ դարձան, ու բաժնուեցան իրարմէ։

Քանի մը օր ետքը, երիտասարդը ներկայացաւ իր նախկին տարփուհիին տունը և պատմեց անոր թէ ստակ առած էր հօրմէն և առաջարկեց միասին Ամերիկա երթալ։

Արդարեւ ճամբայ ելան և նորէն գացին... Մոնթէ-Քառլօ, [illegible] աւելորդ է ըսել, նորէն խաղի մէջ կորսնցուցին, փոքր գումար մը պահելով սակայն, իբրեւ ճամբու ծախք։

Ա՛լ չմտածեցին Ամերիկայի ուղեւորութեան վրայ, ինչպէս նաեւ սիրոյ վրայ, Բաժնուեցան իրարմէ, բայց նախ, իբրեւ հաշտ բարեկամներ, կիսեցին մնացած գումարը։ Աղջիկը Հռոմ դարձաւ, իսկ երիտասարդը Մարսիլիա գնաց և յետոյ Թուրինօ ուր, ստակն հատնելով, ձերբակալուեցաւ իբրեւ դատարկապորտ։

Թուրինօ գտնուած միջոցին նամակ գրած էր Նաբոլի բնակող իր մէկ հօրեղբօր, խնդրելով որ 20 ֆր. ղրկէ իրեն գնելու համար բըլվըլվէր մը, որով անձնասպան պիտի ըլլար։

Մերքանդի Հռոմ պիտի փոխադրուի, վասն զի այն դրամը, որուն համար ըսած էր թէ հօրմէն առած է, ուրիշէ մը գողցեր է եղեր։

ՆԿԱՐՉԻ ՄԸ ԿՏԱԿԸ

Քանի մը օր առաջ Փարիզի մէջ մեռնող նկարիչ մը Պ. Բուարսոնի կտակը կապացուցանէ թէ նկարչական արուեստը բնաւ անհաշտ չէ մարդասիրութեան հետ։

Բացի իր ծննդավայր քաղաքին Պորտօի համար զանազան նուիրատուութիւններէ, Պ. Բուարսոն 100,000 ֆրանք կը թողու Փարիզի քաղաքապետութեան, երիտասարդ նկարիչի մը՝ արուեստի մէջ կատարելագործման յատկացուելու համար. 60.000 ֆրանք Լուվրի թանգարանին՝ նըկարներու գնման համար. 40,000 ֆրանք Թէյլոր Պառոնին ընկերութեան, նկարիչներու ճիւղին. 25,000 ֆր. Փարիզի գիշերային ապաստարաններու. 25,000 ֆր. մայրական դիեցման ընկերութեան, 20000 ֆրանք մանուկներու պաշտպան ընկերութեան և վերջապէս 2000 ֆր. Փարիզի Զ. շրջանակին աղքատներուն։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՏՌԱՄ

Պրուսէլի մէջ, Ֆրանս փողոցը կը բնակէին էրիկ կնիկ մ'՝ Վիրպրուկէն, և իրենց Լուի որդին, տասնըհինգ տարու։

Կինը, բարի և պարկեշտ գործաւորուհի, երկար ատենէ ի վեր ենթարկուած էր իր ամուսնին պէչ վարմունքներուն, որ անուղղայ բիրտ գինով մ'էր ու թաղին մէջ սարսափ ձգած։

Քանի մը օր առաջ, կինը պարտաւորուեցաւ թողուլ ամուսնական յարկը, ազատելու համար ամուսնին բռնութիւններէն, որ յոյժ ծանր սպառնալիքներ ըրած էր կնոջը դէմ։ Տասնըհինգ օրէ ի վեր բաժնուած էին երբ ամուսինը մտնելով այն գործարանը ուր խեղճ կինը կ'աշխատէր, ստիպեց որ իր տունը դառնայ։ Ֆրանս փողոցի փոքր սենեկին մէջ բուռն կռիւ մը ծագեցաւ անոնց միջեւ. գինովը դաշոյն մը առաւ և սոսկալի հարուածներ տուաւ կնոջը, որ գլխէն ու ձախ կողէն վիրաւորուեցաւ։ Մարդասպանը խոյս տուաւ, իսկ կինը որ ետեւէն վազել ուզած էր, ինկաւ մեռաւ։

Գինովը, խելայեղ, վազից նետուեցաւ մօտը գտնուող գետակն ու խեղդուեցաւ։

Ն. Ժ. ՊԱԹԻՍԹԱ ՔՈՆՆԱՔ

Ն. Ժ. Պաթիսթա քոնեաքը, որուն ծանուցումը հրատարակեցինք այս էջին մէջ, իրապէս ամենէն լաւագոյնն է այն քոնեաքներուն որք մինչեւ ցարդ պատրաստուած են Ցունաստանի մէջ։ Իր բնական անուշահոտութեանը և կազդուրիչ յատկութիւններուն շնորհիւ մինչեւ իսկ կրնամրցիլ եւրոպական ընտրելագոյն քոնեաքներուն հետ։ Բազմաթիւ վկայութիւններ զորս տուած են երեւելի բժիշկներ, համալսարաններու բրոֆեսորներ և հիւանդանոցներու տնօրէններ, կը հաստատեն մեր այս ըսածը։

Աթէնքի կանանց հիւանդանոցին տնօրէն և համալսարանին ծննդաբերութեան բրոֆեսոր Պ. Քոնսոլաս, Ցունաստանի նաւատորմին ընդհ. քննիչ բժշկապետ Պ. Լակուտաքիս, Ազգ. համալսարանին ախտաբանութեան ուսուցիչ Պ. Հասիօթիս, Աթէնքի Էւանգէլիսմոս հիւանդանոցին տնօրէն Մ. Մերքուրիս, համալսարանին ջղաբանութեան ու մոլեգին հիւանդութեանց բրոֆեսոր Պ. Բագգարաս, Աթէնքի հիւանդանոցին վիրաբուժական ճիւղին տնօրէն Պ. Բուդոյէոն և Զաննի հիւանդանոցին ախտաբանական ճիւղին տնօրէն Պ. Հոյտաս միաբերան կը յայտարարեն թէ յիշեալ քոնեաքը ամեն մասամբ և գործածութեան դարին քով լաւագոյնն է։ Տարրալուծումով ապացուցուած է որ զուտ խաղողէ շինուած է. միշտ կրնայ գործածուիլ իբրեւ զօրացուցիչ, ախորժելի համ ունի և ստամոքսը չի գրգռեր։ Ոսկրներու և քրոնիք հիւանդութեանց մէջ իբրեւ դեղ յոյժ օգտակար է, ուստի այն անձինք որ սովոր են այս ըմպելին գործածելու, կը հրաւիրուին այս քոնեաքէն խմել։ Վերոյիշեալ հիւանդանոցներուն մէջ այս կազդուրիչ ըմպելին գործածուած է և ընդհանուր գոհունակութեան արժանացած իր տուած նպաստաւոր արդիւնքին համեմատ։

Այսչափ անկեղծ վկայութիւններ յանէլ յետոյ անկարելի է չը համոզուիլ թէ սոյն պատուական ըմպելին բրաւ զուտ խաղողէ հանուած է, ու հետեւապէս ունեցած է բոլոր այն նպաստաւոր ու օգտաւէտ ազդեցութիւնները զորս այնքան նշանաւոր անձինք կը յայտարարեն, հաճարաութիւնն ըրած ըլլալու համար միայն։

Ուրեմն, քանի որ հրապարակին վրայ այժմ կը վխտան խարդախեալ ու վնասակար քոնեակներ զորս առանց գիտնալու կը գործածենք, պէտք չէ՞ որ հանրային առողջապահութեան տեսակէտով իսկ՝ փութանք այսպիսի անվնաս և կազդուրիչ ըմպելի մը միայն գործածել։

Միակ ներկայացուցիչն է Թուրքիոյ, Ռումանիոյ, Ռուսիոյ համար Տ. Կ. Տեսբինօպուլօ, Կեդրոնական մթերանոցն ի Ղալաթիա, Զիւլֆօքի փողոց, թիւ 23։ Մասնաճիւղ, Քալէնտէր-Քուլլուք փողոց, Բերա, թիւ 9։

Վաճառատուն

ՂԱԼԱԹԻԱ, Փետր. 23/5 Մարտ 1896

Անուանական եւ Վճարեալ	Թուական	Անուանոյ Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100	1851	Թնս. Ս. եբր A } 1%	59	20
100		» » B	37	30
100		» » C	22	10
100		» » D գոցուած	24	05
400		բացուած	24	10
100		միջօրէ	24	10
100	1870	Ռումէլեա. գոցուած	121	50
100		բացուած	123	50
Ֆր. 500		միջօրէ	122	20
Անվ. 20 / Վճր. 10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22 / 11	1869	Քրեդի ժէն. Օս.	8	20
10 / 5	1872	Օսս. Օթ. ութ Շ. Լ. Վ.	4	23
140 / 140	1878	[illegible]	57	—
500 / 300	1858	[illegible] (Բժն. 5%	695	—
500 / 500		Երկաթուղիք (Պրթ. 5%	345	—
20 / 8	1882	Թութունի (Բժն. 5%	9	10
500 / 500		(Պրթ.	495	—
500 / 200	1883	Օսմ. Ռէժի	17	33
1.40 / 1.40	1892	Օսմ. Միւլքիէ 8%	1	70
11 / 5½	1893	Օսմ. [illegible] Ընկ.	5	65
500 / 500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	395	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Թրքն) ԵՒ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 ճռուսի	5	—
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	1	50
Իւքքոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	1	10

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	½
Փարիզ »	Ֆր.	22	82 ½
Վիէննա 3 օրուան	Ֆիոր.	10	85
Պերլին չէք	Մարք.	18	42 ½

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 ճատի	Ֆր.	4	50
1 ամսուան համար	»	6	50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ. են	110	68
20 Ֆրանքնոց	87	31
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրէմից	51	10
Ռուսլ Իմբերիալ	8	52
Մէճիտիյէ	108	30
Մանր արծաթ	103	10
Մէճիտիյէ	98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սաւրաֆանի	9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 5 Մարտ			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնխկ. Ֆր.		—	—
» » C » »		22	10
» » D (Բացուած »		—	—
(Գոցուած »		22	22
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	124	87
Բլոռօրիլ	»	471	75
Մաքսային Պարտամուրհք	»	498	50
Օսմանիէ	»	431	75
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	403	75
Պանք Օթոման (անուանին.)	»	606	87
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	90
» » 4½%	»	108	35
» Իտալական	»	78	25
Քրէտի Լիոնէ	»	788	75
Քրէտի Ֆոնսիէ		—	—
Քոնդուա տ'էսքոմթ		—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ		—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	526	25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	220
ՎԻԷՆՆԱ 5 Մարտ			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիորին	60	25
Օսմ. Ռէժի	»	189	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	—
» Փարիզի »		—	—
ԼՈՆՏՈՆ 5 Մարտ			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.		59	—
» » B »		37	75
» » C »		22	37
» D (Բացուած »		—	—
(Գոցուած »		21	81
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխ. բնակ.		—	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով		—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	14	12
Այտընի Երկաթուղի	»	13	25
Միացեալ Եգիպտական	»	104	25
Առանձնաշնորհեալ »		—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	109	50
Պուլկար. Փոխառ.	»		
» Նոր 6%	»	95	50
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	30	50
» » 5% 1884	»	30	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	360
ՊԵՐԼԻՆ 5 Մարտ			
Օսմ. Փոխառութիւն 1885ի Մարք		—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	114	87
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Երթղ.	»	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	395
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի		—	—

ՏՈՔԹՕՐ ԶՕՔԱԼԱՍ

Մասնագէտ բժիշկ երկու սեռէ ծննդական հիւանդութեանց եւ վիրաբոյժ

Եւրոպայի մէջ ծննդական գործարաններու հիւանդութեամբ ենթարկուողները ուղղակի մասնագէտներու կը դիմեն առանց ի նկատի առնելու խել մը շարլադաններու անիրաւնալի խոստումները։ Բերա, Թարլա Պաշի, Հալէպլի փողոց, թիւ 25 տունը հաստատուած ՏՈՔԹՕՐ ԶՕՔԱԼԱՍ որ Եւրոպայի մէջ մասնաւորաբար ուսումնասիրելով ծննդական գործարաններու հիւանդութիւնները, մեծ յաջողութիւն ըրած է այս ճիւղին մէջ, կը յայտարարէ որ ջերմախիզութիւնը ութը օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ առանց պաշեցողութեան եւ առանց հիւանդին ցաւ զգացնել տալու։ Նոյնպէս նորանոր մէթոտներով կը բժշկէ ամենահին զաղոիալան ախտերը, անկարողութիւնը, սերմնահոսութիւնը, եւ երկու սեռին ամլութիւնններն եւ ուրիշ ծննդական հիւանդութիւնները։ Ամեն օր կը գտնուի իր վերոյիշեալ բնականարը. 5—15

ՏՈՔԹՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ [illegible] ՈՐԴԻ Վ. ԵՕՍԵՑԱԼ, ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորաձեւ [illegible] մը միջոցաւ ամենաստոյգ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, սուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Պիօռէիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմբեցուցիչ դեղերու, եւ յորահնար աւ ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանըքի գերեզմանատան վրայի յարկը ճիշտ Չալըքճեանց դիմաց)։

Գասըգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 նոր բացուած Իշխանօվլըի փողոց ամէն օր։

Ե. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 410

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գ. ԳՈՐԾ ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Ն. ՏԻՒԶԷՆՃԵԱՆԻ

ԿՐԿՆԱՏՈՒՄԱՐԸ

ՈՒԹԸ ԴԱՍՈՎ

—o—

ՆՈՐ ՄԷԹՈՏ ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ

ՈՒՍԱՆԵԼԻ ԱՌԱՆՑ ԴԱՍՏՈՒԻ

— —

ԱՌԵՒՏՐՈՎ ԶԲԱՂՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԳԻՆ 5 ՂՐՈՒՇ ԱՐԾԱԹ

3—4

ԹԱՂԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Վկայեալ Ֆիլատէլֆիոյ եւ Նիւ Եօրքի համալսարաններէն, երեք տարի հիւանդանոցաց մէջ ծառայած, յետ տասն եւ հինգ ամեայ փորձառութեան, իւր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Սագըզ Աղաճ փողոց թիւ 47 տունը, ուր կ'ընդունի հիւանդ ամեն օր ժամը 7—11. և երկուշաբթի եւ ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմողները, իսկ շաբաթ օրերը ժամը 7 էն մինչեւ 9 ը կը գտնուի Պոլիս Քէչիճիլեան եղբարց դեղարանը։ Կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք, մանաւորապէս սրտի եւ կուրծքի եւ կը կատարէ ամեն կարգի վիրահատական գործողութիւնք։ 157 18—78

40 Médecins des Hôpitaux de Paris ont constaté la puissante efficacité des PECTORAUX de Nafé

Pâte et Sirop de Nafé de DELANGRENIER PARIS 53, Rue Vivienne ET PHARMACIES. Vente dans toutes les Pharmacies

CONTRE les Toux, Grippe Influenza Bronchites Coqueluche Irritations de Poitrine et Gorge

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ

ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեկտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ

Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՑԱՆՑՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

14 եւ 19, Չիվիլր Պէյ խանը, 14 եւ 19

Քիւրէճիլէր — Կալաթա

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՏԱՐԻՆ 1889

Կ. [illegible]

Յ. [illegible]

MARQUE DEPOSÉE

Կ. ՊՈԼԻՍ, Ճէլալ Պէյ խանը թիւ 10

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Սամաթիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ

ՉԻՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում

Տեսակի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ուղղամտութիւն

Զգուշանալ մրմարքային կեղծերէն

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՂԱԼԱԹԻԱ

Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32. Պոյաճը փողոց, Օսմ. Պանքային դէմ. 32

Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ

Յանձնարարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Մօ—րէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ռայս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հասնած է։

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԷՓ ՃԷԼԱԼԵԱՆԻ

Անոնք որ Գերմանիան վարժարաններու, ի մա Պաւարի բժշկական վարժարանի, մուտ քննութեանց պատրաստուելու պէտք ունին եւ լեզուագիտական դասեր առնել կը փափաքին եւ բարձրագոյն նախակրթարաններու մէջ բնական գիտութեանց դասատուի պէտք ունին, կրնան դիմեր բժշկական վարժարանի քիմիաբանութեան ուսուցիչներէն Ճէլալեան Յովսէփի գործակալութեան Քազասկեր խան թիւ 25։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գործակալութեան։ 477 1—4

ՏՕՔԹ. ՀՐԱՆՏ Պ. ՄԱԹԷՈՍԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԲԵՐԱ Կալաթա-Սարայ Թատրոն փողոց թիւ 1

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԲԱՀՃԷ ՔԱՓՈՒ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59 ԱՂԲԻՒՐԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄԱՑ

Ասկէ 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ զանազաններ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեպհականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատեց ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իւր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, [illegible] վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ մինչեւ այսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմիկցիներու համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 5—72

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՔԻՄՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Եանեա վէ մէվաքըի իչիւն մահալլինտէ մէվքըի միւնագասատա պուլունան Մըսըր բէրրինէրին Բրէվէզա իչիւն պէհէր քիլօսը 79, Լարօս իչիւն 81, Եանեա իչիւն 89 փարատա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ ըլտուղընտան պուլաճա թէնզիլ ֆիյաթ իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 35 3—3

Հարէմ իսքէլէսինտէ քեաին աշճը տուքքեանըն միւստէթիը իչճարը 312 սէնէի րումիէսի մարթը իպթիտասընտա իհթամ պուլանաճաղընտան թալիպ օլանլարըն Իւսկիւտար ըօմանտանլըղը տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 36 3—3

Տայիրէի աքերիէ տէրունինտէ պագգալ վէ սիմիտճի տիւքքեանը, տայիրէի աքերիէ տէրունինտէ յօղուրթճու տիւքքեանը, տայիրէի աքերիէ տէրունինտէ բուլճը վէ թիւթիւնճիւ տիւքքեանը, տայիրէի աքերիէ տէրունինտէ արզուհալճը տիւքքեանը։

Տայիրէի աքերիէյէ մէրպութ մաթպախ տէրունի իլէ հապսխանէ իթթիսալինտէ պագգալ տիւքքեանլարը, միսաֆիրխանէ տէրունինտէ մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ սաթըճըլըղը, Իւսկիւտարտա չայիր անպարը իթթիսալինտէ էճզաճը տիւքքեանը, Իւսկիւտարտա չայիր անպարը իթթիսալինտէ ֆէսճի տիւքքեանը, Պալաթ իսքէլէսինտէ Գալաֆաթ մահալլի վէ մաղազա վէ գահվէ տիւքքեանը, Պօղազ իչինտէ Մէսարպուռնը գազինօսը, Ղալաթասա հարիգ գուլէսի իթթիսալինտէ գարագօլխանէ արսասը, Խօճա Փաշա ճամիի գարշըսընտա գարագօլխանէ արսասը։

Պալատէ մուհարրէր մահալլէրին 1312 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէտէն 3 սէնէյէ գատար իճար իյտիլէճէկի էվվէլճէ իլան գըլընմըշտը միւտտէթը իլան միւնագասէ օրմաղ իլէ իչպու չուլաթըն 25ինճի բազար կիւնինէ գատար 100տէ 5 գարուը իլէ եէվմը մէզգիւրըն աքշամը սաաթ 9½ տա իհալէի էվվէլիյէլէրի իճրա վէ 26ընճը բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 9տա տախի իհալէի գաթիէլէրի իյֆա գըլընաճաղընտան օլ վագթա գատար իսթիճար իտէճէք օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի մուհասէպաթ տայիրէսի չուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 37 3—3

ԹԷՅ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1888

Ա. ԱԼԵՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ԲԱՀՃԷ ՔԱՓՈՒ 49, 52

ԹԷՅԻ թիւ 52 Վաճառատան մէջ կը ծախուի Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի, Հնդկաստանի ընտիր թէյ, մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։

ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ թիւ 49 Վաճառատան մէջ կը ծախուին եւրոպական բազմատեսակ եւ ընտիր ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, պիսքիւի, չոքոլա, եւ անուշ ըմպելիներէն ըսկսեալ եւ այլն։

Վաճառք տունը. Դահլիճում կատարեալ. Յանձնարարութիւն ընդունելի։ 59-60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, եւ իրենց ցոյց տուած դիւրութեան եւ փութաջանութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաեւ իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց եւ առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն եւ դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց եւ այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 եւ 22 կ. սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ Երեք Ընկերու*

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
[illegible]
906,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'իթալիէն. 1, 3, եւ Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուած է

Ապահովագրեալներու գծ. 1 Մէկ.ին	123,000000
1895է տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	40,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Մէկ.ին	141,000000

Տեղեկութեան պատուէր

Շահաբաժիններու բարդմամբ եւ ապահովագիներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու:

Պայմանագրութեան Նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս: ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան եւ ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 **Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.**
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՄՈՐԻՒՕԼ

ՇԱՓՈԹՕ, դեղագործ Ի ՓԱՐԻԶ

MORRHUOL DE CHAPOTEAUT

ՄՈՐԻՒՕԼը կը պարունակէ բոլոր ազդեցիկ տարրերը Մորիւ ձկան իւղին, բացի ճարպոտ մասէն. աւելի արագ կ'ազդէ: Հիւանդանոցներու մէջ կատարուած փորձերը կ'ապացուցանեն թէ ՄՈՐԻՒՕԼը շատ ազդեցիկ է նոր սկսող ցնցղատապերու, հարբուխներու, խըռուածքներու, կուրծքի հիւանդութեանց մէջ: Առաջին օրերէն գիշերային քրտինք կը դադրին, ախորժակը կը բացուի, գոյնը կը կենդանանայ, հիւանդները ոյժ կ'առնեն, հազը կը նուազի, մարմնոյն ծանրութիւնը կ'աւելնայ: ՄՈՐԻՒՕԼը շուտով կը վերականգնէ տկար տղաքները:

ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանները

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE
COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 19/2 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:
Գշ. 20/3 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 21/4 Սուրհանդակ դէպի Փօթի-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին:
Դշ. 21/4 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Եշ. 22/5 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի:
Ուբ. 23/6 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին:

ԱԶԴ. — Փետր. 20 3, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զուգեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զասող շոգենաւին 263

COMP [illegible] RUSSE

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մորօցցօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՋՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալեքսանտրեան խան, թիւ 401
Ղալաթիա 335

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ՔԻՆՔԻՆԱՅԻ

ԳԻՆԻ ԵՒ ՕՇԱՐԱԿ

ԿՈՒԽՕ ԵՒ ԸՆԿ. ԴԵՂԱԳՈՐԾՔ Ի ՓԱՐԻԶ

QUINQUINA FERRUGINEUX

Այս երկու դեղերուն վերանորոգիչ եւ զօրացուցիչ յատկութիւնները յանձնարարելի են անարիւնութեան, դաշտանի անկանոնութեանց, ստամոքսի գէլումներու, աւշականութեան եւ արեան տկարութեան դէմ: Կուխօ եւ Ընկ. Երկաթախառն Քինքինայի Գինին եւ ՕՇԱՐԱԿԸ շուտով կը բազմացնէ տկար տղաքը, տժգոյն եւ անարիւն աղջիկները: Օշարակը փոքր տղաներու համար կը գործածուի. Քինքինայի կեղեւը կը պատրաստուի որ կը ծառայէ հռչակաւոր Բելճիք քինինի պատրաստութեանը:

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ ամեն դեղարանք: Ա.

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի եւ թեթեւ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր):

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպ ի Քալամաթա, (փոփոխակի Քաթաքօլօ) Շիրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Աղաճ, փոփոխակի Քավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս:

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալան), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ:

Բաց աստի, ամեն տասնհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով:

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնհինգ օրը: Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամոս, փոփոխակի Հռոդոս, Պէյրութ, Լառնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիփոլի, Նորէն Պէյրութ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէյրութ դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ:

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով: Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ:

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակի Սերով: Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպ Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում: 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ Ե ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի եւ Պոլսոյ միջեւ [illegible]

Մեկնելէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մարտ 10ին (Ը. Ե.):

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւուղիներ, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ՔԻՄԱՌԸ ԲԸԳՈՒԼ
33 Մումհանէ, փողոց Թ. 10

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպա	2500
Անպիա	3000	Նէբթիս	2400
Թէյալըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Օրբլ, Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ
Ուիթօլ խան
[illegible] ՄՕՍ ԵՒ ԸՆԿ.
330 31, Ջէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

LA VIGNE — ԱՅԳԻ

ՔՈՆԵԱՔԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՊԻՐԷՈՆ

EAU DE VIE DE VIN — COGNAC SUPERIEUR

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ԵՒ ՀԻՆ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՔՈՆԵԱՔ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՅՈՒՆԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԷՆ ՍՏԱՑԱԾ Է Ս. ՓՐԿՉԻ ԱՍՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԸ

Հայթայթիչք Յունաց Թագաւորին եւ Գահաժառանգ Քոստանդին իշխանին, ու Սերպիոյ Աղեքսանդր Թագաւորին:

Այլ եւ այլ ցուցահանդէսներէ ստացած 12 մեծ մրցանակներէ, պատուոյ վկայագրերէ եւ ոսկի մետալներէ զատ, վարձատրուած է նաեւ 1894 ի Անվերսի [illegible], Վիեննայի, Բրիւքսելի [illegible] ոսկի մետալներով, իբրեւ աղէկ գինիէ ոգի (eau de vie de vin) պատուոյ վկայականը ստացած է 1894 [illegible], 1895 Մոսքուայի, 1895 [illegible] ոսկի խաչով [illegible] 1895 ի Վերոլ [illegible] ցուցահանդէսներէն՝ իբրեւ զուտ միրգէ խաղողի գինիով պատրաստուած քոնեաք:

[illegible] ընկերութիւնը Մեթաքսա քոնեակի պատուակալութիւնը եւ անոր մեծ մրցանակները ստացած ըլլալն իմանալով [illegible] տնօրէն Վ. Սթրիւմէլ Մեթաքսան պատուոյ [illegible] եւ վկայագիր ու մետալ-խաչ մը ղրկած է: Նմանապէս [illegible] եւ վկայագիր տուած:

Ս. եւ Ի. եւ Ա. Մեթաքսայի քոնեակը ու Ֆրանսական սիստեմի վրայ երեք [illegible] կը պատրաստուի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՌՉԱԿ ՎԱՍՏԿԱԾ Է

Սոյն գործարանին տարեկան արտադրութիւնը կը հասնի 1,200,000 շիշ քոնեաքի

Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Պարսկաստանի, [illegible], Ռուսիոյ, Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ ու Սերպիոյ, ու Հնդկաստանի եւ Աւստրիոյ այլ եւ այլ քաղաքներ ղրկուած վաճառքին մեծագոյն քանակութիւնն է, [illegible] 35,000 սնտուկ եւ 900 տակառ. — [illegible] 600,000 շիշ որ կը գտնուի ի Պիրէոս, Աթէնք, Ալեքսանդրիա, Նիւրքա, Բարթենաբոլիս, [illegible] փողոցները եւ երկաթուղիի կայարաններու [illegible]:

Զուտ միրգէ խաղողի գինիէ պատրաստուած այս Մեթաքսա քոնեակին ճշմարիտ ըլլալուն մասին Յունաստանի եւ օտարազգի մեծամեծ քիմիագէտներու կողմէ ծանրակշռութեամբ կատարուած է:

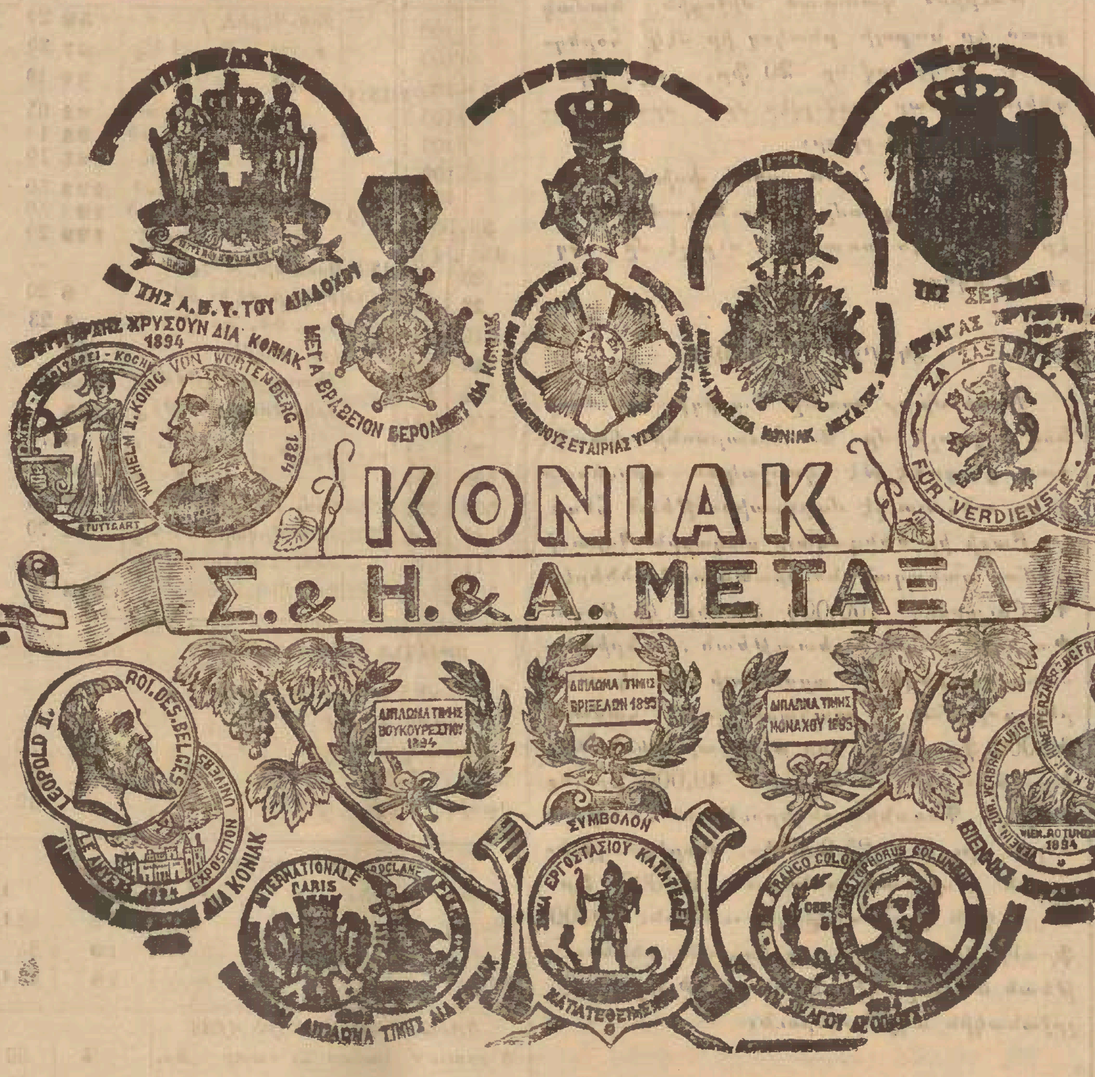

Այս քիմեագէտներն են. — Ֆերտինան Ժան, քիմեագէտ Փարիզի առողջապահական եւ զննական ընկերութեան: Վոն Հարմիլ Ռօս, տնօրէն. Տոքթ. Ռուսէֆ, բրոֆէսոր եւ քիմիագէտ Սոֆեայի եւ Պուլկարիոյ իշխանին: Ս. Սթրադի, բրոֆէսոր եւ Պուքրէշի քիմիագիտական համալսարանին տնօրէն: Տոքթոր Պեռնար բրոֆէսոր քիմիագիտութեան եւ բժիշկ Պուքրէշի արքայական պալատին: Տոքթ. Սքիրի, անդամ բժշկական ընկերութեան Պոլսոյ: Ք. Սինկլռս, քիմիագէտ վկայեալ Զուրիխի համալսարանէն: Եւ հռչակաւոր բժիշկներէն, ինչպէս Տոքթ. Զամպարօ փաշա ի Պոլիս. Տոքթ. Քոմանաքոլա՝ առաջին բժիշկ Եգիպտոսի խտիվին, Տոքթ. Ս. Զանկարօլա, առաջին բժիշկ Յունաց հիւանդանոցին Աղեքսանդրիոյ, եւ Աթէնքի համալսարանին բրոֆէսոր եւ հիւանդանոցներու տնօրէն Տոքթ. Օրֆանիտէ-Գ. Աֆէնտուլի, Քարամիցա. Հանիմիխալի Քոնսօլա, Ջոննի, Կալվանի, Մաքահ: Ս. Ի. եւ Ա. Մեթաքսա գործարանը յանձն կառնէ վճարել 100,000 ֆրանք անոր որ կարենայ հաստատել թէ ի քոնեակին զտութեանը համար հրապարակ հանած անունները ու տիտղոսները ճշմարիտ չեն, եւ սոյն վկայականները իր գործարանն այցելողներուն տրամադրութեան ներքեւ դրուած ըլլալը կը ծանուցանէ

Այսքան վկայագիր, պատուոյ մետալ, արքայական տիտղոս եւ հռչակաւոր գիտուններու կողմէ յանձնարարուած այս ՄԵԴԱՔՍԱՍ ՔՈՆԵԱՔԸ զուտ եւ ամենաընտիր ըլլալու մասին բնաւ տարակոյս չի մնար, որով նախամեծար կը համարուի:

Ընդհանուր ներկայացուցիչք ի Թուրքիա, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ, Մումհանէ թիւ 42, Ղալաթիա:

LE
VÉRITABLE THAPSIA

doit porter les Signatures

Ch Le Perdriel Reboulleau

Les exiger pour éviter les accidents reprochés aux imitations.

TOILE VÉSICANTE

LE PERDRIEL

Action Prompte et Certaine

EXIGER LA COULEUR ROUGE

La plus ancienne. * La seule admise dans les Hôpitaux civils.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ԴՈՒՔ ԱՆՁԱՄԲ ՇԻՆԵՑԷՔ

ԵՒ ՇԱՏ ԽՆԱՅՈՂԱԲԱՐ

ԶԵՐ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐԸ

Համանման բնական ջուրերու՝ կազային

COMPRIMÉS DE VICHY ով,

որք պատրաստուած են

ՎԻՇԻԻ

Հռչակաւոր ջուրերէ հանուած աղերով

«Աղբիւրներ ֆրանսական պետութեան»

Ժօռժ Բրիւնէլ եւ Ընկ. Վիքթորիա շառուղի, Փարիզ

Վարձակալ Ընկ. Վիշիի, Փարիզ-Շարանիկ եւ Ընկ. Փարիզ: 384

L'ANCRE ԼԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ

1871 էն ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կամս էտմոն Ջէշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռօտոլֆ Հոեռս, փոխ - Նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեռս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօյօման Նարօ » » »
» Անթուան Բրօբէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ - Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան թիւ 7, 302

ՍԻՏՆԷՅ ՆՈՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՔՍԻԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնն Նովիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մեծածանօթեալ մարքան կը կրեն: Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը ծախեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողները զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կոտրեն:

* D

Ճօնն Նովիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն: Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածելիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ զետեղուած մարքային ու անգլիական տառերուն:

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է:

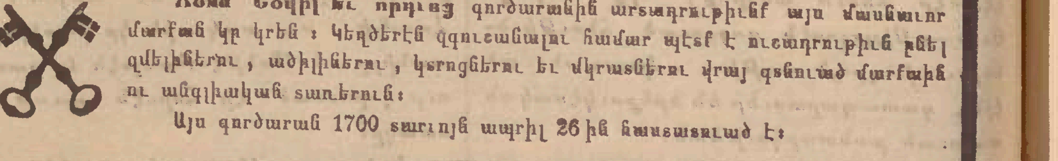

Սիտնէյ Նովիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին:

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ: Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու անկոտրութիւնը:

Սիտնէյ, Նովիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ աժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս շաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յատուկ կոճակներ, Քոբիայի մեքենաներ եւ այլն:

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ:

Պէտք պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

պատրաստուած ՊԻՍՄՈՒԹՈՎ
ձեռամբ

CH^{les} FAY, Parfumeur

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայներն եւ ամեն փափուկ անձինք:

Բաղկացեալ Մկանանց եւ Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան եւ զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով:

TRIPLEX IN UNUM SANITAS
MARQUE QUINA [illegible]

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս:

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ. Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ, 334

Գործակալ եւ միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս [illegible], թիւ 86

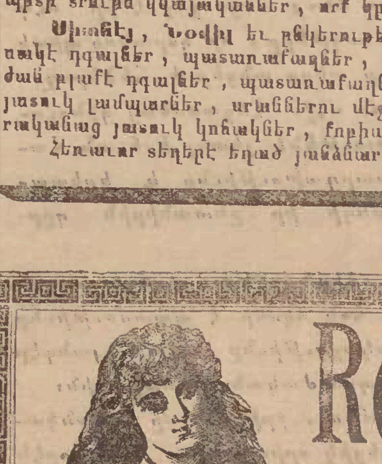

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն: Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ Վինտսօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն եւ կ'արգելու մազերու թափիլն եւայլն: Այս դեղ, որուն տէրը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է: Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է: Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ եւ է ծախքի: Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու եւ դեղագործներու քով

Վէլժինի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ: Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինտսոր ծախուած տեղերը: